КПСС XXVI СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 134 (7274). • 15 июль, 1980 йил • СЕШАНБА • Баҳоси 2 тийин.

ҲОСИЛ ЧЎҒИ МЎЛ

ЯМ-ЯШИЛ ғўзалар чилла сувига қонмоқда. Деҳқон меҳнатини кўз-кўз қилаётган дуркун ниҳолларда 2—3 тадан кўсак санаш мумкин.

Ғалаба районидаги «Ленинград» колхози меҳнатчилари юксак мажбуриятга яраша мўл ва эртаки ҳосил етиштириш учун ғўза парваришини уюшқоқлик билан давом эттирмоқдалар. Улар бу йил гектаридан 46 центнердан пахта, 80 центнердан шоли, 220 центнердан каноп етиштиришга аҳд қилишган.

Хўжалик миришкорлари шу кунларда ғўзаларни чилла сувига қондиришга ва сифатли культивация қилишга алоҳида эътибор бермоқдалар. Мамен Аҳмедов, Иван Лярих, Жўра Пўлатов, Эргаш Ёндошев, Александр Ким каби тажрибали сувчилар ниҳолларни маромига етказиб суғоришяпти. Колхозда суғоришни сифатли ўтказиш учун бу йил ҳам огоҳлантириш талонлари жорий этилган. Шу туфайли ғўзани чанқатиб қўйиш ёки кўллатиб юбориш ҳолларига йўл қўйилмаётир. Сувчилар меҳнати халқ контроли группалари назорати остида бўлаётир. Огоҳлантириш талонларидаги талабларга тўла амал қилаётган сувчиларга 20 процент қўшимча ҳақ тўланмоқда. Ҳозиргача сувчилардан М. Аҳмедов, Э. Ёндошев, А. Омонқулов, А. Кимлар мусобақада пешқадамлик қилиб, бир неча марта соврин эгаси бўлдилар.

Сувдан чиққан карталар пешма-пеш культивация қилинмоқда. Мадиёр Шарипов, Ўскенбой Абдусаматов каби механизаторлар тупроқ етилиши билан культивация ўтказиб, намни узоқ сақланишига эришмоқдалар. Ҳозирги ҳароратли кунларда бундай культивация катта аҳамиятга эга.

— Ғўзанинг ҳозирги ривожини ҳисобга олиб, 15 июлдан бошлаб механизмлар билан оммавий равишда чеканка қилишга киришамиз,— дейди колхоз бош агрономи А. Қодиров.

КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми қарорларидан руҳланган хўжалик миришкорлари далаларда жасорат кўрсатиб меҳнат қилишяпти. Абил Бейсенов, Ғаффор Жунусов, Алексей Югайлар бошлиқ бригадаларда КПСС XXVI съезди шарафига 50—55 центнердан ҳосил кўтариш учун қизғин кураш бормоқда.

Ў. НУРПЕЙСОВ.

МАЖБУРИЯТГА ЯРАША

СВЕРДЛОВ номли колхознинг Маҳбуба Зокирова бошлиқ 6-бригадаси далаларидаги ғўзалар авжи кишини қувонтирарди. Коллектив аъзолари бу йил пахтамиз бултургидан ҳам яхши, яхшилаб парваришласак 40 эмас, ҳатто 50 центнерга етказиб ҳосил олишимиз мумкин деб, ишга эрта келиб, кеч қайтишарди.

Аммо, 12 июнь куни бўлиб ўтган кучли шамол, ёмғир, дўл бригаданинг барча майдонларидаги ғўзаларни қаттиқ шикастлантирди. Пахтакорлар саросимага тушмай, мутахассислар билан маслаҳатлашдилар. Зарар кўрган ниҳолларга парвона бўлиб, парваришни кучайтирдилар. 3—4 кун ичида барча майдонлардаги ғўзалар культивация қилиниб, бир марта чопиб чиқилди ва тезда суғорилди. Бу ишларни қисқа муддатда сифатли қилиб бажаришда бригаданинг барча аъзолари бир оила фарзандларидек аҳиллик билан ҳаракат қилишди. Айниқса, механизатор Сотиволди Каримбоев, сувчилардан К. Шамсиев, М. Умаров, колхозчи аёллардан Уминиса Қобулова, Гулсара Исроиловалар бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар.

Бригада аъзолари колхоз партия ташкилоти ва правлениесининг кўрсатаётган ғамхўрликларидан, мусобақадош «Ленин йўли» колхози пахтакорларининг беғараз ёрдамидан беҳад миннатдордилар. Улар якунловчи йил мажбуриятига яраша ҳосил яратиш учун астойдил курашмоқдалар.

М. ХУЖАЕВА,
Ўрта Чирчиқ районн.

Калинин районидаги «Хасково» совхозининг Мариф Мирходиев етакчилик қилаётган бригада аъзолари районда биринчилар қаторида маккажўхорини силос учун ўриб-йиғишга киришдилар. Бригада аъзолари ҳар қачонгидан кўп кўк масса ўриб олишга аҳд қилганлар. Суратларда: пешқадам комбайнчи Тожибой Йўлчиев; даладаги қизғин иш акс эттирилган.

А. Абалян фотолари.

ДЕҲҚОН МЕҲНАТИ — ДАЛА ЗИЙНАТИ

БРИГАДАМИЗ аъзоларининг ўнинчи беш йиллик сўнгги йилидаги режалари катта. Улар жонажон ленинча партиямизнинг шонли XXVI съезди шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб, 62 гектар майдоннинг ҳар гектаридан камида 40 центнердан «оқ олтин» дурдоналари йиғиштириб олишга аҳд қилганлар.

Ваъда вафоси билан гўзал, дейди халқимиз. Буни яхши англаган бригадамиз пахтакорлари зиммадаги масъулиятни чуқур ҳис қилган ҳолда ғўзаларни меҳр билан парваришламоқдалар. Экинни сувга, минерал ва маҳаллий ўғитга қондиряпмиз. Қатор ораларидаги тупроқнинг ҳамиша майин бўлишини таъминлаяпмиз.

Тадбиркорлик билан иш тутаётганлигимиз самараси сифатида ҳамма майдонларда ғўзаларимиз баравж ўсиб, гулига-гул, кўсакка кўсак қўшмоқда. Ҳозир ҳар туп кўчатда 6—7 тадан гул ва 2—3 тадан кўсак санаш мумкин.

Маълумки, партия ва ҳукуматимиз биз, пахтакорлар олдига ҳам мўл, ҳам арзон ва сифатли «оқ олтин» етиштириш вазифасини қўймоқда. Бу бежиз эмас. Зотан, пахтакорлар меҳнатининг самараси пировард натижа — тўқимачилик корхоналарига кўп ва сифатли хомашё етказиб берилиши билан ўлчанади. Мен фурсатдан фойдаланиб, пахта сифатини ошириш юзасидан ўз мулоҳазаларимни баён этмоқчиман.

Аввало шуни айтиш керакки, пахтанинг сифати ҳосилнинг эрта етилишига боғлиқ. Бошқача қилиб айтганда, ҳосил қанчалик эртаки бўлса, пахтамиз ҳам шунчалик сифатли бўлади. Шундай экан, деҳқон кўпроқ экиннинг авжини тезлаштириш, ҳосилни эрта етилтириш чорасини кўриши зарур.

Ғўзанинг нормал ривожланишини, ҳосил нишоналари барвақт етилиши учун агротехника қоидаларига қатъий риоя этиш лозим. Суғориш, озиқлантириш, культивация каби энг муҳим агротехника тадбирларини бир-бири билан узвий боғлиқ ҳолда, ўз вақтида ва сифатли ўтказиш зарур. Агар ғўза ортиқча захлатиб юборилса, озиқлантириш вақтида тугалланмаса, экин ғовлаб кетади, ҳосил нишоналарига путур етади ва уларнинг етилиши кечикиб кетади. Бунга риоя қилмай, ғўзанинг кўкига маҳлиё бўлиб, кузда ғалвир сувдан кўтарилган пайтда ер чизиб, доғда қолганларнинг кўпини кўрганмиз.

Бригадамиз аъзолари мўл ва эртаки ҳосил етиштириш учун дала ишларини тадбиркорлик билан олиб бормоқдалар. Область пахтакорлар советининг тавсиялари асосида иш тутиб, июнь ойида барча майдонлардаги ғўзаларга 2 мартадан ортиқ комплекс ишлов бердилар. Бу экинни барвақт шоналатиб, гуллатиб олиш имконини берди.

Деҳқон меҳнати — дала зийнати, деганларидек пахтакор ғўзасидан меҳрини аямаса, саратоннинг жазирамасидан чўчимай тер тўкса, далаларга файз кираверади. Экин кунда бир яшнаб, шоналар гулга, гуллар кўсакка айланаверади.

Бригадамиз пахтакорлари июль ойини ҳосил тўплашда зарбдор ой, деб эълон қилдилар ва бу ойда ғўзаларга камида 2,5 марта комплекс ишлов бериш тадбирларини белгиладилар.

Биз чиллада ғўзаларни кечаси суғоришни йўлга қўямиз, суғориш ҳамма майдонларда «шарбат» усулида ўтказилади. Ғўза культивациясини ҳосил етилгунча давом эттириб, тупроқнинг майин бўлишини таъминлаймиз. Бу ҳосил йиғим-терими даврида «зангори кема»ларнинг бенуқсон ишлашини таъминлашда ҳам муҳим аҳамиятга эгадир.

Ҳосил тақдири — меҳнатга боғлиқ. Бригадамиз пахтакорлари ғўза парваришини юксак агротехника талаблари, илғорлар тажрибаси ва фан ютуқлари асосида ўтказиб, барча пайкалларда гектаридан 40 центнердан хирмон кўтариш юзасидан олинган юксак социалистик мажбуриятга яраша ҳосил тўплашга эришадилар.

Биз ғўза парваришини қизғин давом эттириш билан бирга республика партия ва ҳукумати қарорига жавобан йиғим-теримга ҳам тайёргарликни бошлаб юбордик.

Анорқул ЙЎЛДОШЕВ,
Янгийўл районидаги Ленин номли колхознинг бригада бошлиғи, республикада хизмат кўрсатган пахтакор.

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

ЎЗБЕКИСТОН Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети бошоқли дон экинларини ўриб-йиғиб олиш, давлатга ғалла сотиш, уруғлик фондларини жамғариш ва ғалла ташиш юзасидан областлар, районлар, совхозлар, колхозлар ва автоколонналар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1980 йил 11 июлгача бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга бериладиган бўлди:

Самарқанд области, Жиззах области, Жиззах областининг **Ғаллаорол райони,** Самарқанд область **Булунғур районидаги Фозил Йўлдош номли совхоз,** Қашқадарё область **Чироқчи районидаги «Москва» совхози»,** Тошкент область **Коммунистик районидаги «Правда» колхози** (раиси ўртоқ Югай, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Утамалиев, касаба союз комитетининг раиси ўртоқ Ан). Бу колхоз бошоқли дон экинлари ўрим-йиғимини тугаллаб, уруғлик жамғариш топшириғини бажарган ва давлатга ғалла сотиш топшириғини 63 процент, шу жумладан ўн кунликда 42,5 процент адо этган. Байроқ Тошкент область, Ўрта Чирчиқ районидаги Ким Пен Хва номли колхоздан олиб берилади. Марказлаштирилган тарзда юк ташиш **Тошкент шаҳар автомобиль трестининг 2512-автоколоннаси** (автоколонна бошлиғи ўртоқ Хожибеков, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Охунжонов, маҳаллий касаба союз комитетининг раиси ўртоқ Шаропов). Бу автоколонна ғалла ташиш планини ўн кунликда 131,5 процент бажарган. Байроқ Фарғона область автомобиль трестининг 2504-автоколоннасидан олиб берилади.

ДАСТЛАБКИ ДАДИЛ ҚАДАМ

«Пискент-1» совхози чорвачилик комплексининг ёш сут соғувчиси Султоной Сафарованинг меҳнат фаолияти яхши бошланди. У ишга янги келган вақтдан то энг кўп сут соғиб олиш устаси бўлгунча бир йил вақт ўтди, холос. У ҳар бир сигирдан 4850 литрдан сут соғиб олди. Бу натижа кечаги мактаб ўқувчисини республика машҳур сут соғувчилари маррасига яқинлаштирди. Султоной йил охиригача энг яхши сут соғувчилар сафидан ўрин олиш мажбуриятини қабул қилди. У соғиб олинадиган ўртача сут миқдорини 5000 литрга етказишдан иборат янги мажбурият олди.

Султоной ва унинг дугоналари фермага комсомол йўлланмаси билан келишди. Уларнинг бу касбни танлашлари бежиз эмас. Районда ёшларни касб-ҳунарга йўналтиришнинг аниқ системаси қарор топди. Мактабларда пахтакорлар ва чорвадорлар билан учрашувлар, далалар ва фермалардаги практика, ўқувчилар ишлаб чиқариш бригадаларидаги ишлар буларнинг ҳаммаси мактаб ўқувчиларига қишлоқ касблари тўғрисидаги ўз билимларини кенгайтиришга ёрдам бермоқда.

Район комсомол комитети ва район қишлоқ хўжалик бошқармаси ташкил этган курсларни ҳар йили қишлоқ мактабларининг 40—50 нафар битирувчиси тамомламоқда. Лекцияларни райондаги етакчи мутахассислар ўқийдилар, практика энг яхши колхоз ва совхозларда олиб борилади. Фермага ёшлар ёш чорвадор гувоҳномаси билан келадилар.

Пискент районида тўпланган тажрибани бу йил бутун областларда тарқатишга қарор қилинди. Энди район курслар эмас, балки ёш чорвадорларнинг область мактаби дастлабки тингловчиларини қабул қилмоқда. Лекциялар Тошкент қишлоқ хўжалик институтида, практика «Красний водопад» тажриба заводида ўтказилади. Кейин имтиҳонлар бошланади.

Шу кунларда Султоной Сафаровага ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Беш йилликнинг ёш гвардиячиси» нишони топширилди. Уни ҳамма билан бирга кичик синглиси, қишлоқ мактабининг битирувчиси, ёш чорвадорлар область мактабининг тингловчиси Наргиса Сафарова ҳам табриклади.

М. ТРАБИНОВИЧ,
ЎзТАГ мухбири.

МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ — ПАРТИЯ СЪЕЗДИГА

КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми партиямиз ва совет халқи ҳаётидаги буюк воқеа бўлди. У съезд олди даврида партия ташкилотлари амалга ошириладиган вазифаларни белгилаб берди. Пленумнинг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси навбатдаги XXVI съездини чақириш тўғрисидаги қарорини бутун совет халқи сидқидилдан қизғин кутиб олди.

Ҳозир мамлакатимизнинг ҳамма ерида июнь Пленуми якунларининг муҳокамасига бағишланган йиғилишлар бўлиб ўтмоқда. Шу масала юзасидан пойтахт область партия активининг ҳам йиғилиши бўлди.

Йиғилишда барча совет кишилари қатори областимиз меҳнаткашлари ҳам Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг ички ва тинчликсевар ташқи сиёсатини, КПСС Марказий Комитетининг, ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Марказий Комитет Сиёсий бюросининг кўп қиррали фаолиятини қизғин ва тўла-тўкис маъқуллаётганликлари ва якдиллик билан қўллаб-қувватлаётганликлари изҳор қилинди.

Область партия комитетининг пленуми ҳам бўлиб ўтди. Пленум область навбатдаги XX партия конференциясини 1981 йил 16 январда чақиришга қарор қилди. Конференцияда область партия комитетининг ҳисоботи, область партия ташкилоти ревизия комиссиясининг ҳисоботи тингланади, область партия комитети ва область партия ташкилоти ревизия комиссияси сайланади, Ўзбекистон Компартиясининг XX съездига ҳамда КПССнинг XXVI съездига делегатлар сайланади.

Ўртоқ Л. И. Брежнев таъкидлаганидек, «янги съездга тайёргарлик кўриш, коммунистларнинг ҳам, шунингдек, партиясизларнинг ҳам сиёсий ва меҳнат активлигини юксалтиришнинг қудратли воситасидир».

КПССнинг XXVI съезди, Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди ва область партия конференциясига тайёргарлик барча меҳнат коллективларида қизғин авж олмоқда. Улар бўлажак бу муҳим воқеаларни муносиб нишонлаш мақсадида ўз имкониятлари ва резервларини чамалаб кўриб, янги оширилган мажбуриятлар қабул қилаётирлар. Москва корхоналари коллективларининг 1980 йил планини Улуғ Октябрь Социалистик революциясининг 63 йиллигигача бажариш соҳасидаги ватанпарварлик ташаббуси областимизда кенг оммалашмоқда. Ўнлаб корхоналар ҳозирнинг ўзидаёқ бу ташаббусга эргашдилар. Областимиз ёшлари «Партия XXVI съездига — 26 зарбдор ҳафта!» деган шиор остидаги ташаббус билан чиқдилар. СССР Давлат мукофотининг лауреати, Ўзбекистон иссиққа чидамли ва қийин эрийдиган металлар комбинати ишчиси Зоя Побединская ҳозироқ 14 йиллик планни бажариб қўйди. Бундай илғорлар сафи барча шаҳар ва районларда, меҳнат коллективларида кенгайиб бормоқда.

Бутун меҳнат аҳли фахрий съезд олди вахтасида туриб ишламоқда. Областимиз меҳнат коллективлари ўнинчи беш йилликнинг тугалловчи йили планини тўла ва ошириб бажаришни, ишга тушириладиган объектларни ўз вақтида қуриб битказишни, 1981 йилда халқ хўжалигининг муттасил ишлашини таъминлашни ўзларининг муҳим вазифалари деб билмоқдалар.

Беш йилликнинг ўтган тўрт ярим йили давомида саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажми 28,3 процент, меҳнат унумдорлиги эса 19,1 процент ортди. Беш йиллик бошлангандан бери пландагидан ташқари 622 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Областимиздаги 180 та корхона ишлаб чиқаришнинг беш йиллик плани бўйича 1980 йил учун мўлжалланган даражага етиб олди.

Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ҳам партия съездини ёруғ юз билан кутиб олишга ҳаракат қилмоқдалар. Ўтган тўрт йилда ялпи қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштириш 21 процент, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш 41 процент ошди. Ғаллакорларимиз дон сотиш бўйича ўнинчи беш йиллик топшириғини ҳозироқ 137,2 процент бажариб қўйдилар.

Дала меҳнаткашлари мўл ҳосил етиштиришнинг айни масъулиятли ва ҳал қилувчи даврида зўр ғайрат билан ишламоқдалар. улар бу йилни пахта, дон, сабзавот, полиз экинлари, узум, мевадан рекорд ва эрта ҳосил етиштириш билан нишонлашга, гўшт, сут, тухум ва чорвачиликнинг бошқа маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайиришга доир ҳамма тадбирларни муваффақиятли амалга оширишга интилмоқдалар.

Съезд олди даврида амалга оширилиши лозим бўлган вазифалар ҳамма жойда, барча бўғинларда уюшқоқлик ва аҳиллик билан ишлашни талаб қилади. Шу муносабат билан партия комитетлари, совет, хўжалик органлари қабул қилинган қарорлар ва мажбуриятларнинг устидан назоратни кучайтиришлари, меҳнат интизомини янада мустаҳкамлашлари лозим.

Область партия активи йиғилишида қайд этиб ўтилганидек, ўнинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун ҳали кўп иш қилиш лозим. Чунки, область саноати ишлаб чиқариш ҳажмининг юксалиш суръатлари беш йилликда планлаштирилган даражада ортишини таъминламаяпти. Олмалиқ, Ангрен, Оҳангарон, Бекобод шаҳарлари, Тошкент шаҳрининг Куйбишев, Фрунзе районлари ва областимизнинг бошқа район корхоналари бу кўрсаткич бўйича анча орқада қолмоқда. Олмалиқ кон-металлургия комбинати, Ангрен керамика, Ўзбекистон металлургия, Янгийўлдаги ёғ-мой комбинатлари, «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмаси каби қатор йирик корхоналарда ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиш суръатлари беш йиллик план топшириқларида назарда тутилганча бўлмаяпти.

Область партия активи йиғилиши бу ва шунга ўхшаш меҳнат коллективлари ишидаги мавжуд нуқсон ва камчиликларни танқидий назар билан кўриб чиқди, уларни бартараф этиш йўлларини белгилади.

Партиянинг аввалги съездлари каби навбатдаги, XXVI съезд, Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди ва область партия ташкилотининг XX конференцияси ҳам коммунистлар, барча меҳнаткашлар сиёсий активлиги ва жанговарлигининг, коммунистик қурилиш йўлидаги сабот-матонатининг чинакам кўриги бўлади. КПСС ва Ўзбекистон Компартиясининг бўлажак съездлари ҳамда область конференциясига тайёргарлик даврида партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотларининг асосий вазифаси ўнинчи беш йиллик ва унинг тугалловчи йили планлари ҳамда социалистик мажбуриятларини тўла ва ошириб бажариш учун ана шу активликдан моҳирона фойдаланишдан иборатдир.

Шаҳар ва район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари ҳамма жойда съездни муносиб кутиб олиш учун бошланган умумхалқ ватанпарварлик ҳаракатини қўллаб-қувватлашлари керак. Областда план топшириқлари ва мажбуриятларини уддасидан чиқмаган бирорта ҳам корхона, ташкилот, колхоз, совхоз қолмаслиги учун зарур бўлган барча ишларни амалга оширишлари лозим.

Она-Ватан бўйлаб

• ПСКОВ

«АВТОЭЛЕКТРОАРМАТУРА» заводи конвейерларининг иш мароми тезлаштирилди. Анча мураккаб жараёнларни автоматлаштириш, янги асбоб-ускуналарни тезда ўзлаштириб олиш коллективга двигателларни ишга солишдан тортиб то авария сигнализациясини ёқишгача бўлган мураккаб вазифаларни бажарувчи автомобиль приборларини ишлаб чиқаришни қарийб уч баравар кўпайтириш имконини берди. Корхонада КПСС XXVI съезди шарафига беш йиллик топшириққа қўшимча 800 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга қарор қилинди.

• ТОЛДИҚУРҒОН

«ЖОЛОМАНСКИЙ» совхозининг энг кекса комбайнчиси К. Е. Бурикин эллигинчи ўрим-йиғимни рекорд билан бошлади. Таниқли ғаллакор ҳар куни уч смена нормасини бажармоқда. У Толдиқўрғон ветеран — механизаторлари орасида «Ўрим-йиғим-80 гвардиячиси» деган вимпелини биринчи бўлиб олишга сазовор бўлди. 300 дан кўп механизатор-ветеран катта ғалла хирмони учун кураш олиб бормоқда. Уларнинг кўпчилиги комсомол-ёшлар звеноларига бошчилик қилдилар.

• ЛЕНКОРАНЬ

Озарбайжонда сабзавот йиғиштириб олиш ҳал қилувчи босқичга кирди. Бугун республикада Озарбайжон полизларининг асосий маҳсулоти бўлган помидор териб олиш ёппасига бошланди.

Тайёрлаш корхоналари, консерва комбинатлари ва заводлари кеча кундуз ишлаб турибди. Мавсум бошлангандан буён жами 100 минг тоннадан кўпроқ полиз маҳсулоти сотилди. Деҳқонлар сабзавот йиғиштириб олиш суръатларини пасайтирмай, янги ҳосил учун замин яратмоқдалар. Бўшаб қолган майдонларга карам, бодринг ва помидор кўчатларини ўтказиш ниҳоясига етди. Полизларда мавсум кеч кузгача давом этади.

Сабзавотчилик Озарбайжон қишлоқ хўжалигининг етакчи тармоқларидан бири бўлиб қолди. Ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва концентрациялаш асосида беш йиллик бошидан буён витаминли маҳсулот йиғиштириб олиш икки баравардан зиёд кўпайди. Закавказьеда энг йирик бўлган «Азплодоовощпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси ўн биринчи беш йиллик ҳисобига сабзавот тайёрламоқда.

• ВЕЛИКИЕ ЛУКИ

Бу ерда очилган савдо-маиший комплекси шаҳар янги микрорайонлари аҳолисига тантанали маросимлар ўтказиладиган залларни топширди. Тўйлар, юбилей кечалари ва бошқа байрамларнинг ташкилотчилари бу ерда ошхонани, идиш-товоқлар ва ҳатто оркестрни ўз ихтиёрларига олишлари мумкин. Комплексда шунингдек, қандолатчилик, кафетерий, ателье, фотостудия бор. Псков областининг маиший хизмат корхоналари аҳолига бир неча юзлаб хил хизмат кўрсатмоқда. Уларнинг ҳажми беш йиллик бошидан бери уч баравар кўпайди.

• РОСТОВ-ДОН

ДОНДАГИ сабзавот экилган майдонларга биринчи механизациялашган комплекслар чиқди. Бу ерда эртапишар карам, бодринг, пиёзларни йиғиштириб олиш бошланди. Багаевский районидаги — «Ажиновский», «Кудиновский» ва «Федуловский» ихтисослашган хўжаликларнинг механизаторлари пландагидан икки баравар кўп ҳосил олишмоқда. Область сабзавоткорларининг мақсади бу йил камида бир миллион тонна мева ва сабзавот етиштиришдан иборат.

(ТАСС).

САБРИ Мақсутов пойтахтдаги асбобсозлик заводининг илғор ишчиси. Бу моҳир станокчи ўз топшириқларини мунтазам ошириб бажариб, айни кунларда 1983 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда. У КПСС XXVI съезди шарафига зиммасига оширилган мажбурият олиб, зарбдор суръат билан ишлаяпти.

В. Сироткин фотоси.

ИЛҒОР ПРОПАГАНДИСТЛАР ИШ ТАЖРИБАСИДАН

Зиёкор ва тарғиботчи

РЎЗИМАТ ака 28 йилдан буён Коммунистик районидаги Усмон Юсупов номли ўрта мактабда ишлаб, ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш ишига муносиб ҳисса қўшиб келмоқда.

Бағри кенг, қалби дарё муаллимнинг меҳр чашмасидан баҳраманд бўлган юзлаб собиқ ўқувчилар эндиликда халқ хўжалигининг турли соҳаларида меҳнат қилиб, Ватанимиз бойлигига бойлик қўшишда актив қатнашмоқдалар.

Рўзимат аканинг ҳамқишлоқлари уни педагог, ёшлар мураббийси сифатидагина эмас, балки моҳир тарғиботчи сифатида ҳам ҳурмат қиладилар. Мана йигирма йилдирки, у «Политотдел» колхозининг «Ковардон» участкасида пропагандистлик қилиб, энг революцион таълимот — марксизм-ленинизм ғояларини тарғиб этиб келмоқда.

У пропагандистлик қилаётган марксизм-ленинизм асослари мактабида 25 тингловчи бўлиб, уларнинг деярли кўпчилиги ўрта ва махсус маълумотга эгадир. Буни ҳисобга олган Рўзимат ака ўз тингловчиларини Маркс, Энгельс, Ленин ижодий мероси, партиямизнинг муҳим ҳужжатларини пухта эгаллашларига алоҳида эътибор беради. Тингловчилардан 4 киши сиёсий ахборотчи, 10 киши сиёсий ташкилотчи, 8 киши агитатор ҳамдир. Улар сиёсий ўқув машғулотлари давомида олган билимларини колхозчилар онгига етказиб, ўнинчи беш йиллик якунловчи йили мажбуриятларининг бажарилишини идеологик жиҳатдан таъминлаш юзасидан қизиқарли суҳбатлар олиб бормоқдалар.

Гарчи партия сиёсий маорифи системасида ўқув йили якунланган бўлсада, Рўзимат ака ўз тингловчилари билан тез-тез учрашиб, уларга оммавий-сиёсий ишларни ташкил қилишда муҳим тавсиялар беради.

Тингловчилар активлигини машғулотлар давомида муттасил ошира бориш, уларга амалий топшириқлар бериш сиёсий ўқув самарадорлигини оширишга хизмат қилибгина қолмай, балки, тингловчиларнинг ижтимоий, сиёсий ва меҳнат активлигини кучайтиради. Тингловчилардан 3 киши қишлоқ Советининг депутати, 10 киши эса коммунистик меҳнат зарбдоридир.

Рўзимат ака раҳбарлик қилаётган сиёсий мактаб тингловчилари пахта, каноп ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш бўйича беш йиллик план топшириқларини тўрт йилда бажардилар. Участка меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди шарафига жами 1597 тонна «оқ олтин», 6510 тонна «кўк олтин» хирмони яратиш учун курашяптилар.

— Партиямизнинг навбатдаги анжуманини чақириш тўғрисида қабул қилинган қарор, — дейди Рўзимат ака, — ташвиқот ва тарғибот ишларини янада кучайтиришни талаб этади. Биз ҳам шу кунларда бевосита колхозчилар ўртасида, дала шийпонларида июнь Пленуми қарорларини кенг тушунтириб, съезддан съездгача бўлган даврда бутун мамлакатимизда амалга оширилаётган улкан ишлар тўғрисида, партиямизнинг ички ва ташқи сиёсат соҳасидаги изчил фаолияти ҳақида сўзлаб бермоқдамиз.

Хўжалигимиз аъзолари съезд шарафига янги-янги марраларни белгилаб, астойдил меҳнат қилаётган эканлар, биз, тарғиботчилар даъваткор сўз кучини, билим ва тажрибамизни ишга солиб, умумхалқ ишига муносиб улуш қўшамиз.

Ш. ТУЛАГАНОВ,
область партия комитети сиёсий маориф уйи консультанти.

ТЎҚИМАЧИЛАР УЧУН

Тошкент тўқимачилик комбинати ишчилари учун қуриладиган ётоқхона лойиҳасига қизиқарли тузатиш киритилди. Ишчиларнинг истагини ҳисобга олиб, корхона касаба союз комитети ётоқхона ҳузурида кир ювиш, кийим тозалаш пунктлари, сартарошхона, ошхона қуришни таклиф қилди.

Яқиндагина ишга тушган учинчи тўқувчилик фабрикасида тўрт юз киши меҳнат қилмоқда. Тўрт қаватли бу бино шу янги лойиҳа асосида қурилди. Ётоқхона ичидаги коммунал-маиший хизмат комплекси тўқимачиларга хизмат қилади. Турли маданий тадбирлар ўтказиладиган, меҳмонларни кутиб оладиган кенг заллар қурилганлиги ётоқхонадаги ишчиларни қувонтирди.

Энди касаба союз комитети киритган таклифлар асосида янги лойиҳа бўйича тўқимачилик комбинатининг яна бир ётоқхонаси қурилади.

(ЎзТАГ).

КОМСОМОЛ ХОДИМИ МИНБАРИ

ЁШ ЧОРВАДОРЛАР МУСОБАҚАСИ

Районимиз комсомол ва ёшлари КПСС XXV съезди ва ВЛКСМ XVIII съезди қарорларини ҳаётга татбиқ эта бориб, ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш юзасидан зиммаларига юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилганлар.

Ҳозирги кунда районда сут соғиш бўйича 15 та комсомол-ёшлар коллективи ташкил этилган. Уларга 1811 бош соғин сигир бириктиб қўйилган. Барча комсомол-ёшлар «Ҳар бир ёш чорвадорга — янги сифат марраси» ҳаракатида фаол иштирок этмоқдалар.

Социалистик мусобақа йил бўйи давом этиб, унинг якунлари кварталма-квартал чиқариб борилаяпти. Ҳар бош сигирдан сут соғиб олиш, дағал хашак тайёрлаш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш борасида бир мунча ўсишга эришган, ёш чорвадорларнинг меҳнат ва дам олиши учун қулай шароитлар яратиб берган, ташкилотнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётида энг яхши кўрсаткичларга эришган комсомол-ёшлар коллективлари, ёш чорвадорлар мусобақа ғолиби деб ҳисобланадилар.

1979 йил якунлари бўйича «Правда» колхозининг Людмила Амон, «Политотдел» колхозининг Флюра Гаязова ва Людмила Кузнецовалар бошлиқ комсомол-ёшлар коллективлари социалистик мусобақа ғолиби бўлдилар. Бу коллективлар ҳар бош сигирдан 4600—4900 килограммга етказиб сут соғиб олдилар, энг кўп миқдорда дағал хашак тйёрладилар, ташкилотнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётида актив қатнашдилар.

Социалистик мусобақага район комсомол комитети, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитети ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси раҳбарлик қилмоқда.

Район комсомол комитети ходимлари ва хўжаликлар бошланғич комсомол ташкилотларининг секретарлари фермаларда тез-тез бўлиб, социалистик мусобақанинг боришини назорат қилишяпти, ёшларга амалий ёрдам кўрсатишяпти.

Сут соғувчиларнинг меҳнат кўрсаткичлари йил сайин ўсиб бораяпти. Фермаларда кўрсаткич тахталари ўрнатилган бўлиб, сут соғувчиларнинг ҳар кунги иш натижалари унда қайд этиб бориладн. Социалистик мусобақа натижаларини акс эттирувчи деворий газеталар, «Молния» ва стендлар мунтазам чиқиб турибди.

Социалистик мусобақани ташкил этиш ва унинг бориши устидан назорат қилиш махсус район штаби зиммасига юклатилган. Ёш чорвадорлар, комсомол-ёшлар коллективлари, колхоз ва совхоз комсомол ташкилотлари ўртасидаги социалистик мусобақа ғолибларини ана шу район штаби аниқлаб бормоқда. Кейинги якунлар бўйича «Ўзбекистон» колхозидан Хатира Гуломова, «Правда» колхозидан Людмила Амон каби ёш чорвадорлар, «Политотдел» колхозидан Флюра Гаязоваа бошлиқ комсомол-ёшлар звеноси ва шу колхоз комсомол ташкилоти район социалистик мусобақасининг ғолиби деб топилди.

Социалистик мусобақада квартал якуни бўйича ғолиб чиққан комсомол ташкилоти район комсомол комитетининг кўчма вимпели ва Фахрий ёрлиғи билан мукофоталанади. Социалистик мусобақада актив қатнашган ва йил мобайнида энг яхши меҳнат натижаларига эришган ёш чорвадорлар ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Энг яхши ёш чорвадорга» нишонини олишга ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг Фахрий ёрлиғига тавсия этилади.

Бу йил мавжуд 15 комсомол-ёшлар коллективи, барча ёш чорвадорлар чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан қабул қилган ўз мажбуриятларини қайтадан кўриб чиқдилар ва яна юксак марраларни белгилаб олдилар.

Шуниси қувонарлики, чорвачиликни ёшлар зарбдор фронт деб билмоқдалар. Сўнгги икки йил ичида комсомол йўлланмалари билан чорвачиликка 107 йигит-қиз келди, фермалардаги комсомоллар 220 кишига кўпайди. Ўқувчилар ўртасида касб танлаш бўйича яхши тадбирлар амалга оширилмоқда, юқори синф ўқувчиларининг донгдор чорвадорлар билан учрашувлари анъанага айланди.

Ҳозирги вақтда мактабни тамомлаган ўқувчилардан 50 га яқин йигит-қиз танлаб олиниб, область комсомол комитети томонидан тузилган «Чорвадор-80» отрядига ўқишга юборилди. Январь ойида эса 16 кўнгилли ёш қисқа муддатли курсларни тамомлади. Улар ҳозирги кунда район хўжаликларидаги комсомол-ёшлар коллективлари сафида фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Комсомол комитетлари чорвачиликнинг ем-хашак базасини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор бермоқдалар. Ўтган йили комсомол-ёшлар район бўйича жамланган ем-хашакнинг 80 процентини тайёрлаб бердилар. Район комсомол-ёшлари шу кунларда ем-хашак тайёрлаш икки ойлигида фаол қатнашмоқдалар. Улар бугунгача 18 минг тоннадан зиёд дағал хашак жамғардилар. Дағал ем-хашак тайёрлаш билан ҳозир 14 та комсомол-ёшлар отряди шуғулланмоқда.

Чорвачиликда меҳнат қилаётгаан ёшларнинг 60 проценти ўқишни турли формаларига жалб этилган. Пропагандистларнинг сифат состави яхшиланиб бораяпти. Қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитети, район маданият бўлими ва бошқа жамоат ташкилотлари билан ҳамкорликда ёшларга маданий-маиший ва медицина хизмати кўрсатиш яхшиланмоқда.

Комсомол-ёшларимиз КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми қарорларидан руҳланиб, беш йилликнинг якунловчи йилида янгидан-янги меҳнат зафарларини қўлга киритиш учун бутун куч-ғайратларини сафарбар қилмоқдалар. Ҳозир улар бутун эътиборни партиямизнинг бўлажак XXVI съездини муносиб кутиб олишга қаратмоқдалар.

О. ТОЛИПОВ,
Коммунистик район комсомол комитетининг биринчи секретари.

СОХТА КЎЗ ЁШИ

МАФКУРА ЖАБҲАСИДА

«Правда»нинг шу йил 25 май сонида «Бирлик ва қардошлик йўлидан» сарлавҳали мақола босиб чиқарилган эди. Бу мақолада КПССнинг ленинча миллий сиёсатини амалга оширишнинг буюк натижалари, совет халқлари дўстлиги ва қардошлигини муттасил мустаҳкамлаш жараёни баён қилинган эди. Мақолада ғарб пропагандасининг СССРда мусулмонлар «таъқиб» этилаётганлиги тўғрисидаги уйдурмалари ҳам фош қилинган эди. «Правда» газетхонлари, жумладан, Волгоград биохимия заводининг ишчилари Е. П. Бабкин, И. Г. Мельников, В. И. Соколовлар бу масалани батафсил ёритиш, бизда мусулмонларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари, аввало, виждон эркинлиги қандай таъминланаётганлиги ҳақида батафсил, тўлароқ гапириб бериш керак, деб ҳисоблайдилар.

Бундай қизиқиш тасодифий бир ҳол эмас. Гап шундаки, кейинги вақтларда империалистик пропаганда Совет Иттифоқида «мусулмон халқлари»нинг (бу — жуда шартли терминдир, чунки алоҳида «мусулмон халқлари» йўқ — бунда гап ўз ораларида ислом дини кенг тарқалган халқлар тўғрисида боряпти) аҳволи тўғрисида тобора тез-тез мулоҳаза юритмоқда. Аммо СССРдаги мусулмонлар турмуши тўғрисида ўз мамлакатларининг газетхонлари ва радио тингловчиларига ҳаққоний ахборот беришни асло истамаслик орқасида бундай ҳолат рўй берди.

Буржуа идеологларининг вазифаси тамомила бошқача: улар СССРда ислом динига амал қилувчи кишилар «аҳолининг алоҳида табақаси»дан иборат бўлиб, бу табақа демократик ҳуқуқ ва эркинликлардан гўё маҳрум этилганлигини, гўё қувғин қилинаётганлигини «исбот этиш»га интилмоқдалар. Ана шундай тухмат кампаниясининг мақсадлари аёндир. Бу мақсадлар империалистик сиёсатни мақташдан, АҚШнинг Яқин Шарқ ва Жанубий Осиё мамлакатлари меҳнаткашларининг туб манфаатларига қарши қаратилган янги мустамлакачилик кирдикорларидан жаҳон жамоатчилигининг диққат-эътиборини четга тортишга, жаҳонда биринчи социалистик давлатнинг бу мамлакатлар билан ва ислом дини тарқалган бошқа мамлакатлар билан дўстона муносабатларига раҳна солишдан иборат.

Аммо реал социализм муҳолифлари лоақал СССР гражданларининг бир қисми орасида диний-миллатчилик кайфиятларини авж олдиришни кўпроқ истайдилар. Бизда мусулмонларнинг тоат-ибодат қилиши гўё тақиқланганлиги ҳақидаги, уларнинг чет эллардаги диндошлари билан алоқалари «жўрттага ажратиб қўйилганлиги» ҳақидаги, совет мамлакатидаги мусулмонлар социалистик тузумга нисбатан оппозиция ҳолатида бўлиб, гўё «муҳолиф жамият» эканлиги тўғрисидаги даъволар Ғарб пропагандистларининг ғоят кенг тарқалган тезислари эканлиги бежиз эмас.

Бундай даъволар воқелигимизга тамомила зиддир. Биз, коммунистлар, — атеистлармиз ва диний ҳурофотларни сира ҳам ардоқламаймиз, албатта. Аммо биз тақиқлаш ёки мажбур қилиш йўли билан эмас, балки ишонтириш ва маърифат методлари билан бундай ҳурофотларга қарши кураш олиб борамиз. КПСС билан Совет давлатининг олиб бораётган сиёсатида «диндорлар таъқиб этилаётганлиги» ёки «дин қувғин қилинаётганлиги» тўғрисида гапириш учун баҳона қидириб топишга имкон берадиган ҳеч нарса йўқ.

Аслини олганда, СССРнинг динга ишонадиган ва ишонмайдиган гражданлари социалистик демократия бераётган барча ҳуқуқ ва эркинликларга бир хил даражада эгадирлар. Совет Иттифоқида мавжуд бўлган 40 дан зиёд дин ва мазхаблар орасида ислом дини (рус православиесидан кейин) диндорларнинг сони жиҳатидан иккинчи ўринни олади. Мусулмонлар Ўзбекистон, Қозоғистон, Озарбайжон, Тожикистон, Қирғизистон, Туркманистон иттифоқдош республикаларида, Татаристон, Бошқирдистон, Доғистон, Кабарда-Балкар, Чечен Ингуш, Қорақалпоғистон автоном республикаларида, шунингдек РСФСРнинг бир қанча областларида яшайдилар. Уларнинг асосий қисми исломнинг сунъий мазхабига мансубдир, аммо Кавказда шиалар, Помирда эса исмоилийлар бор. Социалистик давлат барча гражданларга, уларнинг қайси динга эътиқод қилишидан қатъий назар, иқтисодий, сиёсий, маданий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида тенг ҳуқуқ ва эркинликларни таъминлайди.

СССРда яшовчи мусулмонлар ўзлари ибодат қилиш учун неча юзлаб жомелар ва неча минглаб маҳалла ҳамда қишлоқ масжидларига эгадир. Совет қонунлари диний жамоаларга ибодат қилиш учун керакли биноларни ижарага олиш ва сотиб олиш, шунингдек янги ибодатхоналарни қуриш имконини яратиб берди. Мусулмон жамоалари ҳам бу ҳуқуқдан фойдаланмоқдалар. Масалан, кейинги йилларда улар Ўзбекистон ва Қозоғистоннинг, Татаристон ва Чечен-Ингуш автоном республикаларининг, Корачой-Черкаси автоном областининг бир қанча шаҳар ва [illegible]

Мусулмонларнинг диний ташкилотлари диндорларнинг ўз ихтиёрлари билан берадиган инъомлари ҳисобига иш кўради. Уларнинг даромадларига солиқ солинмайди. Давлат органлари уларнинг ички ишларига (тоат — ибодатларига) аралашмайдилар.

Тўртта диния назорати — Тошкент, Уфа, Боку ва Махачқалъа диния назоратлари мусулмонларнинг диний ҳаётини бошқаради. Диния назоратлари «кадрлар тайёрлаш» билан шуғулланадилар деса бўлади — қориликка ўқитадилар, ислом арбобларининг билим савиясини текширадилар, масжидларга имомликка тайинлайдилар, диний ривоятларни талқин қилиб берадилар, уламолар кенгашининг мажлисларини, диндорларнинг қурултойларини ўтказадилар, адабиёт чоп этадилар ва ҳоказо. Масалан, Ўрта Осиё ва Қозоғистон диния назорати кейинги чорак аср мобайнида қуръонни беш марта нашр этди. «Совет Шарқи мусулмонлари» журнали чиқарилмоқда. Ой календарлари мунтазам суръатда нашр этилмоқда.

Мамлакатимизда иш кўраётган мусулмон ташкилотлари халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик учун курашишда актив қатнашаётганлиги каби факт ҳам империалистик пропаганданинг уйдирмаларини рад этади. Улар ер куррасининг қарийб саксон мамлакатидаги ҳамкорлари билан алоқа ўрнатган бўлиб, ҳар йили чет эллардаги мусулмон арбобларининг неча ўнлаб делегацияларини СССРга таклиф этадилар, ўзлари ҳам жавоб тариқасида мунтазам равишда чет элларга ташриф буюрадилар, халқаро ислом анжуманларида, шунингдек Жаҳон Тинчлик Кенгаши, Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти ва бошқа ташкилотлар йўли билан амалга ошириладиган тадбирларда қатнашадилар.

Совет Иттифоқи мусулмонлари кейинги йилларда олти марта жуда катта халқаро анжуман ўтказдилар. 1979 йилда Тошкент ва Душанбеда ўтказилган икки анжумандагина Осиё, Африка ҳамда Европадаги 30 дан ортиқ мамлакатнинг таниқли диний арбоблари ва ислом нашриётларининг раҳбарлари иштирок қилдилар. Улар динга оид бўлган масалалар билан бир қаторда тинчлик, қуролсизланиш ва халқлар ўртасидоги адолатли муносабатлар учун кураш, араб халқларининг озодлик ҳаракати, Афғонистон ва Эрондаги зафарли революциялар билан бирдамлик проблемаларини ҳам муҳокама қилдилар.

Мамлакатимиздаги мусулмонлар ҳар бир совет кишиси фойдаланаётган барча демократик ҳуқуқ ва эркинликлардан тўлик фойдаланаётганлиги тамомила аёндир. Ислом динига амал қилиш СССР гражданларининг ижтимоий ҳаётнинг ҳар бир соҳасида ўз қобилиятлари ва истеъдодларини рўёбга чиқариш йўлини тўсиб қўймайди. Барча ватандошларимиз — соф виждонли гражданлар ва ҳалол меҳнаткашлар каби мусулмонлар ҳам ҳеч қачон ишсиз қолмасликларини яхши биладилар. Улар касал бўлган ёки қариб қолган вақтда эътиборсиз ташлаб қўйилмасликларига аминдирлар: барча совет кишилари каби улар ҳам давлат пенсиялари ва нафақалари билан, бепул медицина ёрдами билан таъминланган. Улар бошпанасиз қоламиз, деб қўрқмайдилар — давлат ҳар бир гражданнинг уй-жойли бўлиши тўғрисида ғамхўрлик қилмоқда.

Мусулмонлар илм олиш соҳасида ҳам СССРдаги барча бошқа гражданлар билан бир қаторда тенг имкониятларга эгадир. Революциядан илгариги даврда Россиянинг ислом дини ҳукмронлик қилган халқлари бу соҳада анча орқада қолганликлари сабабли, масалан, олий ва ўрта махсус ўқув юртларига кириш учун кўп йиллар мобайнида уларга имтиёзли шартлар белгиланди. Совет Шарқи халқларининг маърифат йўлида юксак суръатлар билан олға боришлари, дипломли мутахассислар, олимлар тайёрлашлари учун мумкин бўлган ҳамма ишлар қилинди. Ҳозир шундай аҳволни кўрамиз: бутун мамлакат халқ хўжалигида банд бўлган ҳар 1.000 кишига олий ва ўрта маълумотли 805 меҳнатчи тўғри келса, Ўзбекистонда 848, Қозоғистонда 807, Озарбайжонда 832, Туркманистонда 823, Татаристон Автоном Республикасида 815, Нахичеван Автоном Республикасида 839, Қорақалпоғистон Автоном Республикасида 813 меҳнатчи тўғри келади.

Мусулмонлар кўпчиликни ташкил этган республикаларда медицина хизмати соҳасидаги аҳвол қуйидагича: Совет Шарқи республикалари 10 минг кишига тўғри келадиган врачлар жиҳатидан Франция, Англия, АҚШ, ГФРдан анча ўзиб кетдилар ва Туркия, Эрон, Покистондаги даражани тўрт-олти баравар орқада қолдирдилар.

Мамлакатимизнинг мусулмонлари СССР Конституцияси берган ҳуқуқ ва эркинликлардан кенг фойдаланиб, ўзларининг гражданлик бурчларини ҳам ҳалол бажармоқдалар. Улар барча совет кишилари учун муштарак бўлган социалистик Ватан бахт-саодати йўлида ғоят унумли меҳнат қилмоқдалар, қўлга қурол олиб, бу Ватаннинг муқаддас чегараларини қўриқлаб турибдилар. Экономикани ва маданиятни ривожлантиришга, тинчликни мустаҳкамлашга қўшган ҳиссалари учун Совет Иттифоқининг орден ва медаллари билан мукофотланган мусулмонлар оз эмас. Улар орасида дин арбоблари ҳам бор.

Совет жамиятида ислом динига амал қилувчи кишиларнинг ҳақиқий аҳволи тўғрисидаги ҳақиқат содда ва асослидир. «Ҳозирги асрда ислом» журналининг бош муҳаррири Саид Барака мулла Шамсуддовла (Бангладеш) мусулмонларнинг Душанбеда ўтказилган халқаро симпозиумида ана шу ҳақиқат ҳусусида шу гапларни айтди: «СССРдаги мусулмонлар таъқиб этилмоқда, деган даъво Ғарб пропагандаси учун одат бўлиб қолди. Афсуски, баъзи кишилар ана шундай бўлмағур гапларга ишонадилар. Биз бу мамлакатда ва жумладан, яшнаб турган Тожикистонда бўлган вақтимизда бу ерда мусулмонлар яхши тирикчилик қилиб, маданият ва маорифнинг ҳамма нозneъматларидан баҳраманд бўлётганлигини, ишсизликдан жафо чекмаётганлигини кўрдик. СССР мусулмонлар мамлакати эмас, аммо Совет Иттифоқининг ҳукумати мусулмонларга шундай ҳуқуқ ва имкониятларни бердики, бундай ҳуқуқ ва имкониятлар мусулмон мамлакатларида ҳеч қачон берилмаган эди».

«Совет мамлакатидаги мусулмонларнинг кулфатлари» ҳақидаги уйдирмаларни зўр бериб такрорлаётган шахслар ҳам шу сўзларни эшитсалар бўлар эди. Улар бундай уйдирмаларни беҳуда такрорлайдилар, албатта. Мусулмонларни социализмга қарши, бошқа динларга амал қилувчилар, динга ишонмовчиларга қарши гиж-гижлатиш ва шу тариқа совет халқининг бирлигини заифлаштириш йўлидаги ҳар қандай уринишлар беҳудадир. Кўп йиллик ҳаётий тажриба — энг яхши агитатор. Бинобарин у халқлар бирлиги Ватанни яшнатиш, бутун жамиятнинг, ҳар бир республиканинг, ҳар бир совет кишисининг, унинг қайси динга мансуб бўлишидан қатъий назар, фаровонлигини ўстиришнинг қудратли манбаларидан бири эканлигига мусулмонларни ишонтиради. Ғарб пропагандасининг «СССРда яшовчи мусулмонлар тўғрисидаги кўз ёши» сохта эканлигига келганда шуни айтиш мумкинки, буларнинг ҳаммаси бу сафар «мусулмон аёли либоси»га бурканган ва сийқаси чиқиб қолган антисовет машмашасидан бошқа бир нарса эмас.

А. ВАҲОБОВ,
фалсафа фанлари кандидати.

(«ПРАВДА», 14 июль).

З. ЖЎРАЕВА ва Н. Парпиева пойтахтдаги Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли тикув ишлаб чиқариш бирлашмасининг илғор чеварлари. Зиммаларига оширилган шахсий мажбурият олиб меҳнат қилаётган бу қизлар меҳнат беллашувининг олдинги сафида боришяпти. Улар қўлидан чиқаётган буюмлар фақат аъло сифатга қабул қилинмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

СЪЕЗД ШАРАФИГА

«Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси республикамиз пойтахтининг пешқадам корхоналаридан ҳисобланади. Трикотажчилар йил бошидан зарбдор вахтада туриб меҳнат қилмоқдалар. Ишлаб чиқариш жараёнларини такомиллаштириш, янги асбоб-ускуналарни жорий қилиш, илғор иш усулларини қўлланиш юзасидан қатор тадбирларни амалга оширдилар. Бу ўз сафига юзлаб ишчи-хизматчиларни бирлаштирган коллектив меҳнати натижасининг янада унумли ва сифатли бўлишига ёрдам бермоқда.

Бирлашма меҳнат аҳли давлат планлари ва зиммага олинган социалистик мажбуриятларни ой сайин муваффақиятли бажармоқдалар. Ўнинчи беш йиллик сўнгги йилининг биринчи ярми ҳам яхши кўрсаткичлар билан якунланди. Давлат плани анча зиёдаси билан адо этилди. Қўшимча реализация қилинган трикотаж буюмлари ҳажми юзларча минг сўмликни ташкил этди. Маҳсулот сифати ҳам бир мунча яхшиланди. Ҳозир ўнга яқин трикотаж буюмлари Давлат сифат белгиси билан буюртмачиларга етказиб берилмоқда.

Шу кунларда бирлашма цехлари ва участкаларида бўлсангиз, қайноқ меҳнатнинг гувоҳи бўласиз. Барча ишчи-хизматчилар КПСС Марказий Комитети июнь [illegible] муносиб совғалари билан нишонлаш учун социалистик мусобақани авж олдиришаяпти.

Бу ватанпарварлик ҳаракатида иштирок этаётган ўнлаб ишчилар ишлаб чиқариш нормасини анча ортиғи билан адо этмоқдалар. Тамара Молева, Валентина Чинаева, Мария Илюхина, Шоира Холмуҳамедова, Шоира Отажонова, Тамара Шоолимоваларнинг иш кўрсаткичлари юксак бўлмоқда. Улар ихтиёрларидаги агрегатлар ва иш вақтидан унумли фойдаланиш туфайли ҳар сменада нормани ошириб адо этмоқдалар. Айрим трикотажчилар қўшимча асбоб-ускуналарни бошқариш туфайли топшириқни 2 баравардан адо этмоқдалар. Сония Ягудина шундай ишчилардан. У нормадаги 2 та ўрнига 4 та тўқув станогини бошқармоқда. Моҳир ишчи ҳар бир операцияни технологияда назарда тутилганидан икки баравар тез бажаради. Донгдор трикотажчи Шоира Холмуҳамедованинг ҳам меҳнати жуда самарали бўлмоқда. Мураббий ишчи шу кунларда смена топшириқларини икки баравар ва ундан ҳам ошириб адо этмоқда.

Корхонада съезд шарафига оширилган мажбуриятлар олиш ҳаракати кенгаймоқда. Янги-янги трикотажчилар юксак меҳнат марраларини белгилаган касбдошлари сафига қўшилмоқдалар. Бу, шубҳасиз, коллектив меҳнати натижасининг янада самарали ва сифатли бўлишига ёрдам беради.

М. МАҲМУДОВ.

ДЕПУТАТЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

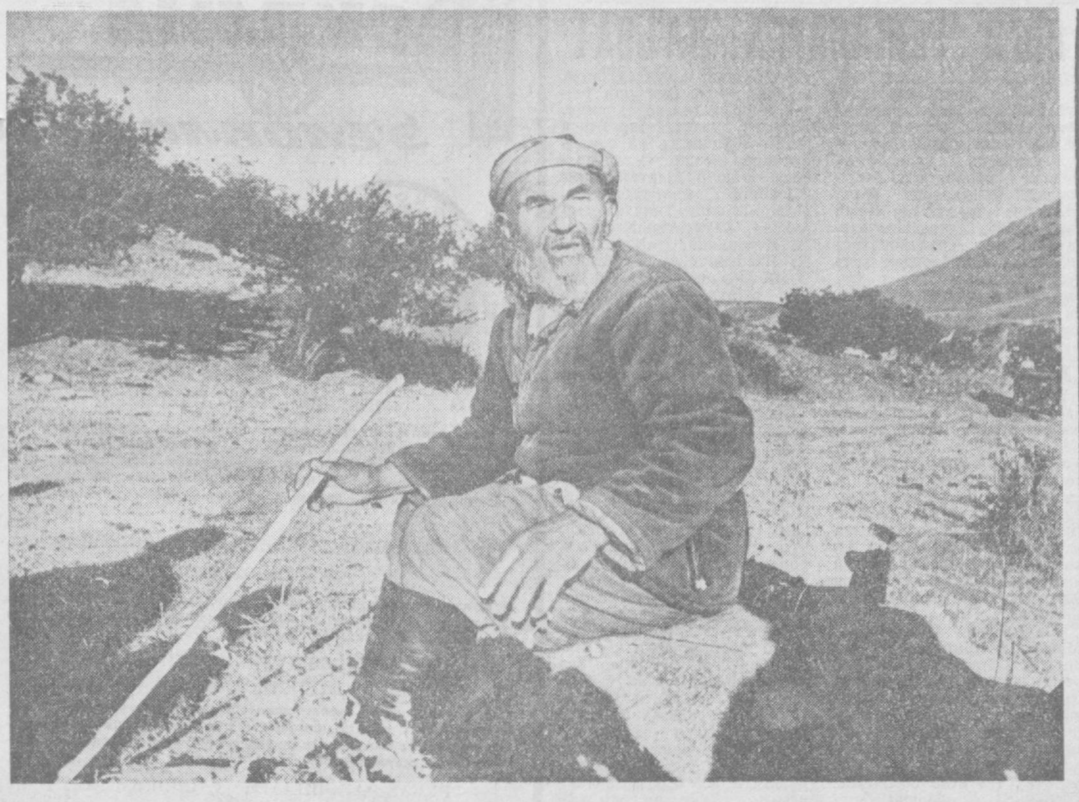

Тўрабек бобо тоғда туғилиб, яйловларда умри ўтган асил чўпонлардан. У Паркент районидаги «Коммуна» совхозининг ҳамма йилқичилари ва чўпонларининг устози. Ёши 82 дан ошган бўлишига қарамай, ҳамон бекор тура олмайди. Яйловма-яйлов кезиб, чўпонларга қимматли маслаҳатлари ва амалий ёрдами билан кўмаклашади. Шунинг учун ҳам совхоз раҳбарлари ва чорвадорлари ўртасида доимо иззат-ҳурматда.

А. Абалян фотоси.

МЕҲР

Умрзоқ ота пахтазор этагидаги ҳаммаёққа бетартиб қуюқ навда отган занжирдек тизилган тут дарахтларининг нимтатир соясидан юриб, аста дала шийпони томон ўтди. Бир вақтлар қурилган, дала шийпони вазифасини ўтаган бир хонали уй панасида қолиб, бўй қўя олмаган мўъжазгина ўрик дарахти остида нафас ростлади. Оқ-сариқ бўлиб турган ўрикдан биттасини олар экан, иккига бўлиб оғзига солди.

Сояда қолиб, мазаси таҳирроқ бўлиб қолибди. Қуёш нурини эммаган, меҳрга қонмаганда, ҳаёлидан ўтказди ота. Инсонга меҳр, тарбия-ю, мевага қуёш нурида.

Ота шу ҳаёл билан дарахт ортидаги эшик томон юрди. Хона қулфлоғлиқ. Умрзоқ ота уйни айланиб ўтган эди, орқа томонда баҳаво қилиб қурилган дала шийпонига кўзи тушди. Пештоқига шиорлар осилган, столларда газета-журналлар. Зап чиройли тушибдими-а. Пахтакорга ҳукумат меҳрибонда.

Ота ичкарига кирар экан, Янгийўл районидаги Калинин номли колхознинг бригада бошлиғи, район Советининг депутати Тожихон Ҳамробекова раҳбарлик қилган коллектив аъзоларининг социалистик мажбуриятига кўзи тушди. Азаматлар КПССнинг XXVI съезди шарафига 50 центнерлик маррани кўзлашибди. Бу ҳазилакам гап эмас. Ота умр бўйи пахта ундирди. Бу рақамнинг қудратини, унга эришиш учун зўр меҳнат, етарли билим, катта тажриба кераклигини яхши билади.

Умурзоқ ота ҳаёллар оғушида қолди. Уруш бошланганлиги ҳақидаги шум хабар офатдек бахтиёр хонадонлардан шод-ҳуррамликни сидириб олгандек бўлди. Эл бошига тушган кулфатни улоқтириб ташлаш учун Умрзоқ отанинг ўғли, Тожихоннинг дадаси Кенжабой ҳам қаҳр билан фронтга отланди. Ҳали ўн гулидан бир гули очилмаган келини Анорхон яхши ният деганларидек насибангиз узилмасин деб эрига нон тишлатиб қолди. Ота урушдан қайтмади.

Тожихон 7-синфни битирибоқ қўлига кетмон олди. Бувасн Умрзоқ ота бригадасига ёзилди. Ленин орденли Умрзоқ Ҳамробеков набирасига «оқ олтин» етиштириш сирларини ўргатди. Ота пенсияга чиққунга қадар кирда бирга ишлашди, кейин Тожихон уйига яқин бригадага ўтди.

Устозининг меҳнатлари зое кетмади. Тожихон янги бригадада ҳам меҳнати билан элга танилди. Халқ уни 17 ёшидаёқ қишлоқ Совети депутатлигига сайлади. Партия ва ҳукуматимиз қизнинг меҳнатларини муносиб тақдирлади, мурувватини аямади. Тожихон Меҳнат Қизил Байроқ ордени ва медаллар билан тақдирланган. Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг олтин, кумуш, бронза медаллари кўкрагини безаб турибди. Ўтган йили «Жигули» енгил автомашинаси билан мукофотланди.

— Ассалому-алайкум!

Отанинг ҳаёллари бўлинди. Қаршисида набираси Тожихон турар эди.

— Келганингиз кўп яхши бўлибди-ю, бироз қийналибсизда. Айттириб юборганингизда эварангиз машинада олиб келарди.

— Пиёда юриш ҳам фойдали. Кейин ўша пайтларда қирга қатнай бериб, тойчадек йўрға бўлиб кетган эканмиз. Ҳалиям томирда қизиғи бор.

Ота, невара беихтиёр дала томон юришди.

Ўх-ҳў, даланг чиройи очилиб кетибди-ку. Карталаринг отчопардан ҳам катта-я.

— Пахтани юз фоиз техника кучи билан терадиган бўлганимиздан кейин карталарни шунга мослаштирдикда. Ўртадаги эски тут дарахтларини олиб ташлаб ерни кенгайтирдик. Тут дарахтларининг сони камаймасин деб ёш ниҳолларни йўл четига экдик.

Енгил шабада турди. Унинг ёқимли муздеккина елими юз-бетларга урилиб, кишига ҳузур бахш этарди. Дуркун ўсган ғўза шоҳлари шамолда тебранади. Умрзоқ ота сершоҳ ғўзаларни кўриб дилдан қувонарди. Ота ғўза билан ярим асрдан ошиқ вақтдан бери тиллашади. Бир қарашдаёқ ниҳолнинг аҳволи, «нима демоқчилигини» билади. Гарчанд у пенсияда бўлса ҳам Тожихоннинг даласида кўп бўлиб қолди. Бригададагилар баъзан ҳазиллашиб, «консультант отамиз» деб қўйишади.

Бу ёғига об-ҳаво яхши бўлиб берса, ҳосил чакки бўлмайди, ўзича ўйлади ота.

Тожихон опа устозининг ҳаёлларини ғойибона фахмлаб гап қотди:

— Бизнинг ҳисоб бўйича ғўзанинг ривожи ўтган йилгига нисбатан 23 кун олдинда. Озуқа беришни эртаиндин тугатамиз. Шунда августнинг охирида теримга келади.

— Баракалла, қизим. Куз ҳар йили бир тўлғониб қўяди. Ёғингарчилик бўлмай план тўлса, пахтанинг сифати ҳам яхши бўлади.

— Октябрь ойига мажбуриятни бажарамиз деб турибмиз.

— Чарчаганга ўхшайсиз. Уйга ўта қолайлик.

— Кун чиқмай ҳовлингга кирувдим. Тонг бўзармай далага йўл олворибсан.

Ота ўзича бир нимани эслагандек мийиғида кулиб қўйди. Сўнг давом этди.

— Қизинг уй йиғиштираётган экан. Токнинг тагидаги гилам тўшалган диванда бироз дамимни олдим. Қарасам дорда яна бир гилам осиғлиқ. Айвонда яна бири. Гилам фабрикасини очганмисанлар десам қизинг «тагингиздагини узоқ йили пилладан ойимга мукофотга беришган, манавинисини пахта йиғим-терими пайтида олганлар. Бунисини эса ғўза парваришида», дейди. Бу замонда меҳнат қилган кам бўлмайди.

— Бу йил ҳам пилламиз ёмон бўлмади. — Севинч билан деди бригада бошлиғи. 38 қути қурт уруғининг ҳар қутисидан 117 килограммдан пилла олинди. Турсуной Умарова 7 грамм қуртдан 83 килограмм, Шарифа Мирбоева ва Унсиной Мардонбоевалар ҳар қутисидан 90—100 килограммдан пилла етказишди-я. Уни устига далада ҳам кам меҳнат қилишгани йўқ. Умуман бу йил зўр бўлди. Бригадада марказлашган қуртхона қургандик. Илгаригидек одамларнинг уйларига чўп ҳам кирмади. Кўпгина оилалар ҳар йили қурт тутиб бўлгач, уйларини бошқатдан ремонт қилишарди. Янги усул жуда қулай экан. Ташвиши ҳам кам. Энди бошқа бригадаларда ҳам шундай қиламиз.

— Сен депутатсан-ку, айтганча. Бу ишни яхши бошлабсан. Халқ сендан хурсанд. Эски қовунчи қишлоғини газлаштириш, кўчаларга кундузги чироқ ўрнатиш, янгича урф-одатларни тарғиб қилишдаги ишларингдан ҳамма беҳад миннатдор.

— Устозим сиз бўлганингиздан кейин ишимиз ёмон бўлмас, — камтарлик ва отага ҳурмат юзасидан вазминлик билан жавоб қайтарди Тожихон.

— Элнинг назаридан қолмаган киши барака топади!

Шу пайт кимдир ғўза суғорилаётган картадан бригада бошлиғини чақириб қолди. Ота бора қол, ишдан қолма, дея хайр-хўш қила бошлади.

— Бўлмаса шийпонда ўтира турасиз. Ҳозир келаман, — деди бригада бошлиғи.— Нариги картадаги ғўзаларни бирга кўрамиз. Сиз билан маслаҳатлашмоқчиман.

Ота тез одимлаб бораётган Тожихоннинг ортидан қараб қоларкан, ўзича ғурурланарди. У Тожихоннинг ҳам устози, ҳам отаси. Умурзоқ отанинг берган меҳру-тарбияси туфайли набира шу даражага етган бўлса ажаб эмас.

Б. ПУЛАТОВ.

МЎЛ ҲОСИЛНИ КЎЗЛАБ

«ҚИЗИЛ ШАРҚ» қишлоғида тонг отмоқда. Шошқин Оҳангарон дарёсининг салқин нафаси димоққа урилади.

Қудрат ака эгатларда жилдираб оқаётган сувдан ям-яшил бўлиб яшнаётган баравж ғўзаларга завқ билан боқиб, сувчиларнинг кечаги ишидан жуда хурсанд бўлиб кетди. Сўнг фонусни ўчириб арик боши томон юрди.

Коллектив ўтган йили 63 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 40,2 центнердан ҳосил олди. План ҳам, социалистик мажбурият ҳам шараф билан уддаланди-ю, лекин Қудрат аканинг кўнгли тўлмабди. Сабаби — колхозда бир хил шароитда яшаб, ишлаб ҳар хил ҳосил етиштираётган уста пахтакорлару, қолоқ бригадаларнинг мавжудлиги. Қудрат ака ана шу илғорларга етиш учун курашишга отланди. Коллектив аъзолари уни қўллаб-қувватлашди. Маслаҳат билан 10-беш йилликнинг якунловчи йилида ҳосилдорликни гектар бошига 43 центнерга, каноп ҳосилдорлигини эса 200 центнерга етказишга аҳд қилишди.

Баҳор бу коллектив учун ҳам жуда қулай келди. 65 гектар майдонга чигит, 61 гектар майдонга каноп уруғи барвақт қадалди. Натижада бу уруғлар ернинг ўз намига беҳато ундириб олинди. Бригадада экинларни культивация қилиш райондаги энг моҳир пахтакорлар тажрибаси асосида амалга оширилмоқда. Ғўза ва каноп ниҳоллари иккинчи ишлов даврида азотли ўғит ва калий билан озиқлантирилди. Ҳаммаси бўлиб шу кунгача ғўзалар 5 марта культивация қилинди. 2 марта озиқлантирилди. Ҳозир ғўзани суғориш қизғин бормоқда. Бригада далаларида ғўза ниҳоллари бир текис кўсакламоқда. Каноп ниҳоллари эса одам бўйи бўлиб бормоқда.

Экинларга сифатли ишлов беришда механизатор Саттор Музаффаров, сувчилар Ином Толипов, Сайдали Ортиқовлар, колхозчилардан Умринисо Баҳодирова, Шарифа Ортиқова, Ҳуринисо Исроилова, Валентина Абдуллаевалар ҳаммага намуна бўлмоқдалар...

Қудрат ака Саидбоқиев салқин ёз тонгида дала бошида одимлаб борар экан ана шуларни ўйлар эди. Дарҳақиқат, деҳқон учун қайси кун бекорчилик, буни билиб бўлмайди. Чунки, йилнинг ҳар бир кунининг ўз вазифаси, масъулияти бор. Моҳир пахтакор Қ. Саидбоқиев кунлар ва ойлар масъулиятини чуқур англаб етганлардан. У бошлиқ коллектив бу йил ҳам Ғалаба районидаги Свердлов номли колхозда биринчилардан бўлиб зафар қучиши шубҳасиздир.

С. МУСТАФОЕВ.

ОТАСИДАН ЎЗГАН ҚИЗ

КАРИМА ўрнидан турганда отаси аллақачон кийиниб, далага жўнай деб турганди. У ухлаб қолганидан кўнгли хижил бўлди. Чунки, ҳар куни отасидан илгари уйғониб, нонуштагача дала айланиб келарди.

— Бригадир деган уйқучи бўлмайди, — деди Бобобек ота жиддий,—ухлаб қолиб, мендан қолиб кетмагин яна.

Карима чинакам деҳқон қизи эмасми, гап келганда отасини аяб ўтирмади:

— Сиздан қолиб бўпман, жўжани кузда санаймиз.

Бобобек ота оппоқ мўйловини силаб, жилмайди: «Шаддод қиз. Гапнинг ўнг-терисига қарамайди, шартта айтади қўяди. Бир томондан шуниси ҳам дуруст. Гапни чайнаб ўтиришнинг нима ҳожати бор».

Карима шунақа одамларни кўрса, юраги тарс ёрилгудек бўлади. Қўл силтаб туриб кетади. Тенгдошлари ҳам ундан ҳайиқиб туришади. Колхозчилар бригадирининг топшириқларини ўз вақтида бажариб ўрганишган. Сифатсиз қилинган ишни кўрса Кариманинг фиғони фалакка чиқади. То бу иш кўнгилдагидек бажарилмагунча, жаҳлдан тушмайди.

Колхоз раиси Исмадиёр Аҳмедов Бобобек ота билан қилган суҳбатида шундай деган эди:

— Қизингизни ҳам ўзингизга ўхшаган пахтакор қилиб етиштирасиз...

Оламда қизиқиш, интилиш бўлмаса, минг ўргатганинг билан кор қилмайди. Карима бундайлардан эмас. Болалигидан далаларга меҳр қўйиб ўсди. Ўқишдан бўш пайтларида колхозчиларга кўмаклашар, илғорлардан қолишмай пахта терарди. Унинг бу ажойиб фазилатлари колхоз правлениесига маъқул бўлди.

Ўтган йили Карима Исақулова бошлиқ бригада аъзолари ҳар гектар ердан 41,4 центнердан хирмон кўтардилар. Бир йилда ҳосилдорлик 6,5 центнерга ошди. Бобобек ота қизига етолмади. Унинг бригадасида ҳосилдорлик 37,9 центнерда қолди. Ҳали Карима «жўжани кузда санаймиз», деганида ана шунга шама қилган эди. Отаси ҳафа бўлгани йўқ. Аксинча, қизининг ишга юракдан берилиб кетганидан хурсанд.

...Бобобек ота дала айланиб юрибди. Қўллари билан оппоқ мўйловини тинимсиз тортқилайди. Ўйлар, ҳаёллар тинч қўймайди уни. Бутун йигитлик-ёшлик кучини, юрак ҳароратини ана шу она Ерга бағишлади. Унга қайси вазифа топширилмасин, виждонан бажарди. Ҳеч қачон баҳона қидирмади. Рост сўзлайдиган тилини ёлғонга ўргатмади. Шунинг учун бўлса керак, фарзандлари ҳам ўзи каби тўғри сўз, меҳнатсевар бўлиб улғайишди. 9 фарзанди бор. Ўғли Бобомурод Оқолтин район прокуратурасида ишлайди. Келини ўқитувчи, Отамурод ва

ТАШАББУСКОР ПАХТАКОРЛАР ИЗИДАН

Замиралар колхозда меҳнат қилишмоқда.

Турмуш ўртоғи Ҳабиба опа ҳам моҳир пиллакорлардан. Бу йил 3 қути ипак қурти уруғидан 87 килограммдан сара пилла етиштирди.

Бобобек отанинг ҳалол меҳнатлари юксак баҳоланди. «Ҳурмат белгиси», «Халқлар дўстлиги» орденлари билан тақдирланди. Колхоз томонидан эса «Волга» енгил автомашинаси берилди.

Бобобек Исақулов бошлиқ бригадада меҳнатсевар кишилар кўп. Омон Исақулов, Раҳмон Эгамбердиев, Ҳолдор Исақулов, Тўрақул Ҳасанов каби уста сувчилар, механизаторлардан Асқарали Умаралиев, Қуролбек Булғонбоев, Ҳомид Исломовларнинг меҳнати ибратлидир.

Бу сафар бригада дала шийпонига келганимизда колхоз томонидан ташкил этилган комиссиянинг ғўза парвариши сифатини текшириб, якун қилаётгани устидан чиқибмиз.

— Тўғрисини айтганда,— деди комиссия аъзоси Абдували Мирзаев, — Бобобек отанинг ғўзалари ўтган йилгидан анча яхши, эртаки. Хурсанд бўлдик.

— Кариманинг ғўзалари ундан ҳам яхши, — деди колхоз бош бухгалтери Таштон Фатулов, — бу йил ҳам отасидан ўзиб кетадиганга ўхшайди.

Ҳа, Карима ва унинг ҳамкасблари бўш келишмайди. Бу бригада майдонларидаги ғўзалар 9 июнда, Бобобек ота бригадаси ғўзалари эса 12 июнда гулга кирди.

Карима Исақуловани бу йил область Советига депутат қилиб сайлашди. КПСС аъзолигига кандидат, тиниб-тинчимас деҳқон қиз бошлиқ бригада ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида 50—60 центнерчилар ташаббусига қўшилди.

...Ота-бола дала айланиб юришибди. Карима нималарнидир куйиб-пишиб гапиряпти. Ота эса мўйловини силаб, нуқул жилмаяди. Уларнинг суҳбат мавзуи битта—пахта. Ота — устоз-у, қиз — шогирд. Шогирд устоздан ўзиб кетган пайтлар ҳам бўлади...

Буни хирмон кўтарилганда биламиз.

Э. ҚОСИМОВ,
Чиноз районидаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхози.

Июль ойини ҳосил тўплашда зарбдор ой деб эълон қилган Янгийўл районидаги Н. Ниёзов номли колхоз механизаторлари ғўзага ишлов беришни қизғин давом эттирмоқдалар. Моҳир механизатор Маҳамаджон Бералиев кунига 12—13 гектар майдондаги ғўзаларни сифатли культивация қилиб мусобақада пешқадам бўлаётир.

Қ. Розиқов фотоси. (УзТАГ).

КАСБНИ АРДОҚЛАБ

Палли опа Мамедова Ғалаба районидаги «Москва» колхози фермасида ўн йилдан бери сигир соғади. Шу давр ичида бирон йил йўқки, у сут соғиб олиш планини бажармаган бўлсин. Ўзига беркитилган 25 бош сигирнинг ҳар биридан 3800 литрга етказиб сут соғиб олиб йилига 95 тонна сут топширади. Шу кунгача соғиб олган сути 50 тоннадан ошиб кетди.

Касбига меҳр қўйган Палли опа қарамоғидаги сигирлар маҳсулдорлигини ошириш, бузоқларни соғлом ўстиришда машҳур сут соғувчилар — Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Давлат мукофотининг лауреатлари Мунаввар Исоқова, Анастасия Чудняяларнинг бой тажрибаларини қунт билан ўрганиб боради. Ўзи ҳам кўплаб ёшларга мураббийлик қилади. Ҳозир колхоз фермасида соғувчиларнинг аксарият кўпчилиги Палли опанинг шогирдлари.

Район советининг депутати Манзура Бектўраева, Мария Уралбоева, Фарида Ҳалиловалар устозлари изидан бориб, ўз боқимларидаги сигирлардан сут соғиб олишни ой сайин кўпайтириб бормоқдалар. Улар ёнига Палли опанинг катта қизи Фотима қўшилди. 10-синфни тугатди-ю, фермада қолиб ишлашга қарор қилди. Чунки, 7—8 синфларда ўқиб юрганидаёқ онасининг ёнида фермага мунтазам қатнаб бу касбга меҳр қўйди. Унинг 6 синфни тугатган синглиси Нармина ҳам ҳозирданоқ фермага қатнаб, касб сирларини ўрганмоқда.

Бу йил колхоз чорвадорлари фермадаги 160 бош соғин сигирдан йил охиригача 480 тонна сут соғиб олишга аҳд қилишган. Палли опа ҳар бош сигирдан 3800 литрдан, унинг қизи Фотима 3300 литрдан сут соғиб олиш учун курашмоқдалар.

Ф. УСМОНОВА.

ХАЛҚ ИСТЕЪМОЛИ МОЛЛАРИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА КЕНГ ЙУЛ

ЎЗАРО БЕЛЛАШИБ

РУЗҒОРНИ товоқ-қошиқларсиз тасаввур қилиб бўлмайди. Сирланган идишлар ҳар бир хонадонда бор. Шунингдек, магазинлар пештахталаридан чиройли ва бежирим сирланган идишларни истаганча олиш мумкин. Ана шу буюмларни бир неча йилдирки Бекободдаги В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводининг халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш комплексида ҳам тайёрланмоқда. Комплекс янги ишга тушган пайтларда бир қанча муддат тўла қувватга чиқиб ололмай, планларни бажаришда оқсаган бўлса, кейинги йилларда бу корхонада илғорлик сари дадил қадам ташланмоқда.

План ва мажбуриятлар муддатида бажарилиши билан бирга маҳсулот турлари кўпайиб, уларнинг сифати тобора ортиб боряпти. Айни кунларда корхона дарвозасидан киришингиз билан бу ерда саранжом-саришталик, тартиб-интизом кўзга ташланади. Махсус тайёрланган стендларда турли графиклар, «Қолоқларсиз ишлаймиз», «Бракка йўл йўқ» каби шиорлар осилган. Бригадалараро меҳнат беллашувида ғолиб чиққан смена мастери Абдуқодир Абдуғаффоров бошлиқ 2-бригада номи йирик қизил ҳарфлар билан битилган.

— Тўрт йилдан бери шу даргоҳда меҳнат қиляпман, — дейди смена мастери А. Абдуғаффоров,— икки йилдан буён эса смена мастериман. Бригадамизда 61 йигит ва қиз меҳнат қилишади. Ойлик планлар мунтазам 103—105 процент бажарилмоқда. Ўтган ойда 300 тоннага яқин маҳсулот ишлаб чиқардик.

Иккинчи бригада коллективининг меҳнат муваффақиятларида Ваҳобжон Назаров бошлиқ 1-бригада коллективи билан ўзаро мусобақалашиб ишлаётганлиги муҳим аҳамият касб этяпти. Улар бир-бирларидан ўрганиб, меҳнат қилишяпти. З. Ханятулина, В. Пашкина, М. Абдуллаев, Ю. Норматов, И. Сафин каби пешқадам ишчилар коллектив зафарларига салмоқли ҳисса қўшишмоқда.

Пешқадам бригада коллективи КПСС XXVI съезди шарафига зиммасига оширилган мажбурият олиб, планни 25 декабрда бажаришга ва қўшимча 25 тонна маҳсулот ишлаб чиқаришга аҳд қилди.

Ҳ. ОТАҚУЛОВ,
ишчи-мухбирлар университетининг тингловчиси.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

● ХАНОЙ. ВСРда ирригация қурилиши кенг кўламда амалга оширилмоқда. Иккинчи беш йиллик мобайнида юзлаб ирригация объектлари фойдаланишга топширилди. Булар умумий майдони 500 минг гектардан ошадиган далаларни суғоришни таъминлайди. Бу ерда бўлиб ўтган ирригаторларнинг республика конференциясида ўтган беш йилликда қилинган ишларга якун ясалди ва келгусида бажариладиган вазифалар белгилаб олинди. Мамлакатнинг энг асосий ғалла кони — Меконг дарёсининг дельтасида — ирригация қурилиши комплекс программаси ишлаб чиқилди.

● ДЕҲЛИ. Ҳиндистон кофезорларидан якунланаётган молия йилида кофедан рекорд — 130 минг тонна ҳосил олинди.

Мамлакат савдо министрлигининг бу ерда эълон қилинган докладида ана шу ҳақда гапирилади. Ҳукумат ана шу муҳим экин майдонларини юз йилликнинг охирига бориб, қарийб икки баравар кенгайтириш вазифасини қўйди, деб таъкидланади ҳужжатда.

● БРАЗИЛИА. Бразилия президенти Ж. Фигейреду мамлакатда автомобилда юк ташишни национализация қилиш тўғрисидаги қонун-лойиҳага имзо чекди. Миллий конгресс ишлаб чиққан бу қонун-лойиҳа чет эл монополиялари томонидан камситилаётган Бразилия транспорт компанияларини ҳимоя қилишга қаратилган.

(ТАСС, 14 июль).

АҚШДА МИСЛИ КУРИЛМАГАН ИССИҚ ҲАВО

НЬЮ-ЙОРК, 14 июль. (ТАСС). Қўшма Штатларнинг жануби ғарбида давом этаётган жазирама иссиқ ҳаво мамлакатнинг шарқий ва шимолий томонларига тарқалиб, ҳозиргача қарийб 13 штатни қамраб олди. Бу ерда икки ҳафта мобайнида температура 45 даражадан пастга тушмаяпти. Кучли қурғоқчилик натижасида паррандалар қирилиб кетмоқда, ҳосилга катта зарар етган. АП агентлигининг хабар беришича, 15 штатда 382 киши узоқ давом этаётган жазирама туфайли ҳалок бўлган ва уларнинг сони тобора кўпаймоқда. Биринчи навбатда қариялар ва шаҳар аҳолиси тиғиз яшайдиган кулбаларда камбағаллар ҳалок бўлмоқда.

Метеорологлар ўз маълумотларида яқин вақтларда Қўшма Штатларнинг жануби-ғарбида ва жанубида яшайдиган аҳоли учун ҳаво яхшиланиши тўғрисида ваъда бермаяптилар. Уларнинг фикрига кўра, бу районларда иссиқ ҳаво узоқ вақт сақланиб қолса керак.

ЭРОНДАГИ ВОҚЕАЛАР ТЕВАРАГИДА

ТЕҲРОН. (ТАСС). Эрон Ислом Республикаси хавфсизлик органлари давлат тўнтариши ишида барбод бўлган уриниш тафсилотларини текшириш ва аксилинқилобий фитнага алоқадор кишиларни аниқлашни давом эттирмоқда. Бу фитнанинг ташкилотчилари Америка империализми ва халқаро реакциянинг ёрдами ҳамда мадади билан Эронда мавжуд режимни ағдариб ташлашни ўз олдиларига мақсад қилиб қўйган эдилар.

Маҳаллий матбуотнинг хабар беришича, ҳозирнинг ўзидаёқ 300 дан ортиқ киши, шу жумладан қуролли кучларнинг офицерлари, сиёсий арбоблар ва фитначилар рўйхатига номи ёзилган бошқа шахслар қамоққа олинди. Форс агентлиги Хузистонда жойлашган дивизиялардан бирининг командирини ва дивизия штабининг 16 офицери қамоққа олинганлигини хабар берди. Бу кишилардан маҳфий ҳужжатлар ва фитначиларнинг рўйхати топиб олинди.

Эрон Ислом Республикаси бирлашган қуролли кучлар штабининг бу ерда эълон қилинган баёнотида Эроннинг барча ҳарбий хизматчилари интизом ва тартибга қаттиқ риоя қилишга чақирилади. Баёнотда президент Банисадр мамлакат қуролли кучларининг бош қўмондони бўлиб қолиши ва Эрон армиясининг олий командирлар составида бирон бир ўзгариш кутилмаслиги таъкидланади.

Теҳрон радиоси воқеаларни шарҳлаб, қуйидагиларни таъкидлайди: фитначиларнинг ниятига кўра, давлат тўнтаришини АҚШ қуролли кучлари ва халқаро реакция қўллаб-қувватлаши керак эди. Шу муносабат билан уқтириб ўтиладики, мўлжалланган аксилинқилобий ҳаракатдан икки кун олдин Қоҳиранинг жанубида жойлашган Америка ҳарбий ҳаво базасига Американинг икки «Фантом»лар эскадрильяси етиб келди. Миср ҳарбий ҳаво кучлари билан биргаликда машқ ўтказиш баҳонаси остида бу эскадрилья ҳақиқатдан Эронга қарши навбатдаги ҳарбий ҳаракатлар учун Миср ҳарбий ҳаво кучлари билан бирга қиладиган ҳаракатларини пишиқтирган эди.

Радио шарҳида яна бундай дейилади: айни бир вақтда АҚШ ҳарбий ҳаво кучларининг 125 та «Фантом»и ва 100 та танки ҳамда жуда кўп вертолётлари ортилган иккита авианосеци, 25 та бошқа ҳарбий кемалари Эрон соҳилларига қараб келди.

Текшириш натижасида олинган маълумотлар фитначилар ҳар хил қуроллар ишлатишни чет элларда ўргалиб, тайёрланганлиги фитнанинг кенг кўламда ташкил этилганлигидан далолат беради.

Эрон хавфсизлик органлари Ғарбий Европа дипломатлари ёрдамида Меҳробод халқаро аэропорти орқали аксилинқилобий ҳаракат районлари кўрсатилган хариталар, шунингдек белгиланган ҳаракат планларига доир баъзи ҳужжатлар чет элга юборилганлигини ва Эронга келтирилганлигини аниқладилар. Фитначилар халқаро реакция ёрдамида Эронда давлат тўнтаришини амалга оширмоқчи бўлган ва мамлакатда Америка Қўшма Штатлари, Исроил ва унинг иттифоқчиларининг манфаатларига тўғри келадиган ва уларга итоатгўй бўлган қўғирчоқ режимини тиклашни ўз олдига мақсад қилиб қўйган, дейилади теҳрон радиосининг шарҳида.

Эрон жамоатчилиги АҚШнинг Эрондаги жиноий ишларини фош қилувчи янги фактларни эшитиб қаҳр-ғазабга тўлди. Маҳаллий газеталар фош этилган фитнанинг янги-янги тафсилотлари тўғрисида хабар бериб, Вашингтон Эрон халқига қарши душманчилик режаларидан воз кечмаганлигини ва бу мамлакатни яна ўзига бўйсундириш ниятида эканлигини таъкидлайди.

НЬЮ-ЙОРК, 13 июль. (ТАСС). ЮПИ агентлиги «Бомдод» газетасига суяниб давлат тўнтаришига уринишга алоқадор бўлган 600 киши, шу жумладан 500 ҳарбий хизматчи қамоққа олинганини хабар қилади.

Агентлик инқилобий ҳарбий трибуналнинг раҳбари Рейюшеҳрнинг «Эттилиот» газетаси мухбири билан қилган суҳбатини баён қилди. У жумладан, қамоққа олинганлар орасида Эрон ҳарбий ҳаво кучларининг собиқ қўмондони генерал Маҳдиюн ва Эрон жандармериясининг собиқ қўмондони генерал Моҳагеги борлигини хабар қилди. Рейюшеҳрнинг сўзига қараганда, «фитна ташкилотчилари» бўлган бу шахслар давлат тўнтаришини тайёрлашда қатнашганликларига иқрор бўлганлар ва улар «келгуси ҳафта ичида суд қилинадилар».

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ «ЎЗБЕКИСТОН КОМПОЗИТОРЛАР СОЮЗИНИНГ РЕСПУБЛИКАДА МУЗИКА САНЪАТИНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ СОҲАСИДАГИ ИШИ ТЎҒРИСИДА»ГИ ҚАРОРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ.

МУЗИКА САНЪАТИ — ХАЛҚ МУЛКИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Ўзбекистон Композиторлар союзининг республикада музика санъатини янада ривожлантириш соҳасидаги иши тўғрисида» яқинда қабул қилган қарори маданий ҳаётимизда катта воқеа бўлди. Шу муносабат билан мухбиримиз Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, Ҳамза номидаги республика Давлат мукофотининг лауреати, атоқли композитор Икром АКБАРОВ билан учрашиб, республикамиз ёш композиторларининг ижоди ва музика санъатимизнинг долзарб масалалари хусусида сўзлаб беришини илтимос қилди.

Янги қарор Ўзбекистонда музика санъатининг кейинги йилларда қўлга киритган муайян ютуқларини умумлаштириш билан бир қаторда маданиятимизнинг бу соҳасида ҳали қилиниши зарур бўлган конкрет вазифаларимизни белгилади ва йўл қўйилаётган баъзи бир камчиликларни тезроқ тугатишга даъват этди. Қарорда тилга олинган актуал масалалар анчагина. Биз республикамиз ёш композиторларининг кейинги йиллардаги ижоди хусусида фикрлашсак...

Ўзбекистон музика санъати тарихининг ҳар қандай даври ҳам талантларга бой бўлган. Айниқса, социалистик жамиятимизнинг ҳозирги юксалиш босқичида республикамизда кўпгина истеъдодли композиторлар юксак профессионал музика билимига эга бўлган ҳолда, халқимизнинг маънавий эҳтиёжини қондирадиган, меҳнаткашларни юқори ишлаб чиқариш кўрсаткичларига илҳомлантирадиган, уларга баланд руҳ ва эстетик завқ бахш этадиган турли музикавий асарлар яратаётганлиги кишини қувонтиради.

Бутуниттифоқ Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Мирсодиқ Тожиев, Мирхалил Маҳмудов, Улуғбек Мусаев, Рустам Абдуллаев, Мустафо Вафоев, Нурилла Зокиров, Дилором Сандаминова каби ёш иқтидорли композиторларнинг опера, симфония, балет, вокаль жанрларида яратган асарларининг муваффақияти, аввало, уларнинг ўзларига хос таланти, юксак профессионал музика маданиятига эга эканлигини кўрсатади.

Мақом — халқимизнинг жуда катта маънавий бойлигидир. Унга ёш композиторларнинг катта журъат билан мурожаат этишлари мени чин дилдан қувонтиради. Ўзбек музика меросини ўз ижодида муваффақият билан қўллаб келаётган Мирхалил Маҳмудов мақомлар асосида симфоник асар яратиб, уни «Муҳаммаси — Уфор» деб атади. Табиийки, бу унинг узоқ йиллар ижодий изланишининг маҳсули бўлди. Мақомнинг ашула ва чолғу йўллари негизида йирик музика жанрларида асар яратишга кўпгина композиторлар уриниб кўрганлар. Бироқ бу соҳада бирор тажриба йўқлиги, ҳамда музика меросининг ички ривожланиш қонуниятларини билмаслик натижасида бу йўналишдаги барча уринишлар натижасиз чиққан эди. М. Маҳмудовнинг муваффақияти шундаки, у халқ оғзаки профессионал музикасининг ички қонуниятларини назарий, илмий ва амалий жиҳатдан чуқур ўрганиб сўнг симфоник асар яратишга қўл урди.

Мирсодиқ Тожиевнинг 3, 8, 9-симфонияларини тинглаганимда бу талантли композиторнинг бутун дунё музика маданияти билан қанчалик яқиндан таниш эканлигига ишонч ҳосил қилдим. У. Мусаевнинг А. Навоий номли ўзбек опера ва балет академик катта театри саҳнасида намойиш қилинаётган асарлари, Р. Абдуллаев ва М. Вафоевнинг вокаль асарлари, Н. Зокиров ва Д. Саидаминоваларнинг симфоник, опера асарлари, романс ва қўшиқларининг муваффақияти ҳақида ҳам ҳаяжон билан гапириш мумкин. Бир сўз билан айтганда, ўзбек композиторларининг ёш авлоди тинимсиз изланишлар эвазига халқимизга манзур бўлаётган асарлар яратмоқдалар.

Лекин композиторларимизнинг ҳар бир янги асаридан халқимиз ўз вақтида баҳраманд бўлаяптими? Бу саволга афсуски, ҳамиша ҳам ижобий жавоб бера олмаймиз. Бизда ҳали музика пропагандаси, унинг юксак ижроси, музикани эшитувчиларнинг эстетик диди билан боғлиқ қатор масалалар борки, бу проблемаларни ҳал қилиш учун жуда кўп ташкилий ишларни амалга ошириш зарур. Музика асарларини нашр қилиш, композиторларнинг янги асарларини жойларда эшиттиришни ташкил этиш, радио-телевидение ва филармониянинг музика пропагандаси билан боғлиқ фаолиятини яхшилаш, мактабларда музика таълими системасини такомиллаштириш каби муҳим масалаларни ҳал этишда республикамиз партия ва ҳукуматининг қабул қилган янги қарори катта аҳамият касб этади, ўзбек композиторларини янги ижодий муваффақиятларга руҳлантиради, келгуси ишларимизга йўлланма беради.

ЯНГИ РЕЖАЛАРГА ДАЪВАТ

Яқинда «Ўзбекистон Композиторлар союзининг республикада музика санъатини янада ривожлантириш соҳасидаги иши тўғрисида» қабул қилинган қарор айни муддао бўлди. Биз, бастакорлар бу қарорни катта қизиқиш ва ҳаяжон билан ўқиб чиқиб, жонажон партиямизнинг санъаткорларга қилаётган эътиборидан ғоят тўлқинландик.

Қарорда музика адабиётини кўпроқ нашр қилиш масаласи ҳам кўзда тутилган. Бу бастакорларга ва санъат аҳлига қилинган яна бир меҳрибонликдир. Бунга биз, санъаткорлар янги-янги асарлар, қўшиқлар ёзиш билан жавоб бермоғимиз лозим. Қарорда тўғри айтилганидек, Ўзбекистон композиторлари томонидан турли жанрларда ранг-баранг ва ажойиб музика асарлари бунёд этилган. Лекин ҳозирги кун нуқтаи назаридан, замон талаби билан қарасак ҳали қиладиган ишларимиз жуда кўп. Халқ бизлардан янги асарлар кутмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг қарорида таъкидланганидек, мен ижодкор дўстларимнинг эътиборини оммавий қўшиқ жанрига қаратишни истардим. Чунки, кундалик ҳаётимизни қўшиқсиз тасаввур қилиб бўлмайди. Қўшиқ халққа тез етиб борадиган, халқнинг эътиборини ўзига қаратадиган, кўпчилик севган жанрдир. Кўп композиторлар қўшиқ ёзиш мушкул, дейишади. Тўғри гап. Яхши қўшиқ ёзиш ҳақиқатдан ҳам қийин. Қўшиқ менинг энг севган жанрларимдан бири, шунинг учун ҳам унга тез-тез мурожаат этиб тураман. Кейинги вақтда бир қанча янги қўшиқлар ва вокаль сюиталар ёздим. Улар орасида шоир Миртемирнинг «Ленинга миннатдорлик», Назарматнинг «Тинчлик мадҳияси», Шуҳратнинг «Гул», Б. Исроилнинг «Эзмалар,» Ҳ. Яхёевнинг «Меҳригиё», З. Обидовнинг «Қиз ва йигит дуэти» каби қўшиқлар ва Ўткир Рашиднинг қўриқ ерларга бағишланган «Сув келди — ҳаёт келди» вокаль сюитаси бўлиб, бу асарлар хор, оркестр ва солистлар учун ёзилган.

Ҳаётимизнинг ҳар бир куни янги ғалабалар ва зафарларга тўлиқ. Ажойиб қаҳрамон кишилар етишиб Ватан истиқболи йўлида ҳормай-толмай хизмат қилмоқдалар. Аммо улар ҳақида кам музика асарлари яратаётганимиз сир эмас. Бу масала қарорда тўғри таъкидланганини эътироф этиш лозим.

Барча совет халқлари жонажон партиямизнинг XXVI съездига тайёргарликни қизитиб юборган айни кунларда чиққан бу қарор биз ижодкорларни янги санъат асарлари ёзишга илҳомлантириб юборди. Ўзбекистон композиторлари ва музикашунослари янги ажойиб асарлари билан партия қарорига жавоб беришига ишонаман. Хусусан, ўзим ҳам янги оммавий қўшиқлар ёзиш режалари билан яшамоқдаман.

Дони ЗОКИРОВ,
Ўзбекистон ССР халқ артисти, композитор.

Областимизнинг энг хушманзара ерларида пионер ёзи соз ўтмоқда. Суратларда: Қурама тоғ тизмасига жойлашган «Зангори тоғ» пионер лагерида.

Г. Пун фотоси. (ЎзТАГ).

А Р А Ф А

СОАТ тўрт. Шаҳарда ҳароратнинг энг юқори кўтарилган вақти. Ер юзи тандирдай қизиган. Аммо сариқ, қизғиш каска кийиб олган метросозлар саратон қуёшининг бу иссиғини писанд этмай меҳнат қилишяпти.

Ўнинчи беш йиллик планини доҳий В. И. Лениннинг 110 йиллик юбилейига бағишлаган пойтахтимиз метро қурувчилари шу кунларда янада зарбдор суръат билан ишламоқдалар. Бунёдкорлар якунловчи йил бошидан буён белгиланган 9450 минг сўмлик ўрнига 10495 минг сўмлик иш бажариб, планни 111,1 процент қилиб адо этишди.

Биз метросозларнинг муҳим участкаси ҳисобланган

ТОШКЕНТ МЕТРОПОЛИТЕНИ 1-ЛИНИЯСИНИНГ 2-НАВБАТИ ҚУРИЛИШИ НИҲОЯСИГА ЕТМОҚДА

биринчи линиядаги Пушкин номли станциядамиз.

— Бу ерда 12 бригада меҳнат қиляпти,— дейди участка бошлиғи В. Жданов, — булар проходкачилар, сувоқчилар, бўёқчилар, мармар ётқизувчилар, монтажчилар, бетончилар бўлиб, ҳаммаси ўз касбининг моҳир усталаридир. Участкани айланамиз. Бир жойда мармар ётқизиляпти, бошқа ерда сувоқчилар, бўёқчилар ишлашяпти, яна бир ерда монтажчиларнинг қўли-қўлига тегмайди. Уларнинг қўлидан чиққан темир-бетон конструкциялар пишиқ, мустаҳкам.

Ленин ордени кавалери Иван Степанович Лиций бошқараётган проходкачилар бригадасида 22 киши меҳнат қилади. Улар йўловчилар учун иккита чиқиш йўлкасини ва вентиляция мосламаларини қуриб битказдилар. Бригада бунёдкорлари объектдаги сўнгги қурилма — вентиляция системасига кирувчи венткиоскани монтаж қилишни бошлашди. Мазкур вазифани 30 июлга тугатиш планлаштирилган. Тажрибали проходкачи Иван Степанович сардорлик қилаётган метросозлар йил бошидан буён миллион сўмга яқин иш бажариб, шу кунларда 1983 йилнинг сўнгги ойлари ҳисобига меҳнат қилишяпти. Бу бригада коллективи бир беш йилликда икки беш йиллик планни бажариш ташаббуси билан чиққан. Проходкачилардан Валерий Белов, Роман Рамазанов, Александр Кузьмин кабилар кунлик нормаларини 1,5 ҳисса бажариб, бригада ютуқларига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшишяпти.

Ўзаро социалистик мусобақада иккинчи квартал якунлари бўйича 2-линияда меҳнат қилаётган Анатолий Егорович Духин бошлиқ проходкачиларни Иван Степановичнинг шаввозлари яна ортда қолдиришди.

Зокир Абдуллаев бошчилигидаги сувоқчи-бўёқчилар бригадаси станция тўхтов платформаси шифтининг ишларини белгиланганидан 11 кун илгари тугатишди. Д. Тожиев, З. Миржалилов, Г. Лапенко, М. Маҳмудова каби сувоқчилар ва бўёқчилар меҳнат қилаётган 11 кишилик бу коллектив кунлик нормаларини 120—140 процент бажариб, 1982 йилнинг февраль ойи ҳисобига ишлашяпти.

Участкадаги мармар ва гранит ётқизувчилар бригадаси Горький номли станция қурувчиларига ёрдам қўлини чўздилар. Уларнинг ёрдами билан мазкур станцияда 1500 квадрат метрлик мармар ётқизилади. Меҳнат ютуқларимизда Василий Черкасов, Виктор Маглев бошчилигидаги изоляциячиларнинг ҳам катта ҳиссалари бор, дейди Владимир Николаевич Жданов.

КПСС XXVI съезди шарафига бошланган социалистик мусобақада актив қатнашаётган азамат метро бунёдкорлари 1-линиянинг 2-навбатини қурувчилар куни — 10 августга топширишга қарор қилганлар.

Н. УТЕГЕНОВ.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

САНЪАТ ШИНАВАНДАЛАРИ УЧУН

Каттагина майдонни эгаллаб турган қўш қаватли корпуслар кўзни қувонтиради. Ғазалкент шаҳри марказида бунёд этилаётган музика мактабида бир йўла 400 ўқувчи билим олади. Мактаб синф хоналари ёруғ ва кўркам. Музика шинавандалари учун зарур имкониятларнинг ҳаммаси муҳайё қилинмоқда. Ҳозир пардозлаш ишлари боряпти. «Ўзбекэнергострой», «Газстрой» трестлари қурувчилари 1 сентябргача мактабни ўқувчиларга совға қилишмоқчи.

Ҳозир мактаб учун зарур жиҳозлар сотиб олинмоқда. Хоналар халқ чолғу асбоблари, пианинолар билан жиҳозланмоқда. Мактаб ёнида пионерлар уйи ҳам қад кўтаради.

РАНГ-БАРАНГ БОШ КИЙИМЛАР

Ёзнинг иссиқ кунларида кийиладиган енгил бош кийимларнинг навбатдаги партияси магазинларга чиқарилди. Улар Охунбобоев номли фабрика цехларида тикилган. Ҳозирги кунда чеварлар 90 моделдаги бош кийимлар ишлаб чиқармоқдалар. Уларнинг 10 дан ортиғи давлат Сифат белгисига сазовор бўлган.

Яқинда яна 7 моделда бош кийимлар ишлаб чиқариш технологияси ўзлаштирилди. Улар асосан қиш мавсумига мўлжаллангандир. Бу маҳсулотларни тайёрлашда сунъий мўйнадан кенг фойдаланилмоқда.

М. ЗАРИПОВ.

Спорт

ТАТЬЯНА БИРЮЛИНА ЖАҲОН РЕКОРДИНИ ЯНГИЛАДИ

Москвада XXII Олимпиада ўйинлари тантанали очилишига тўрт кун қолди. Спортчиларнинг катта анжуманга тайёргарликлари ҳам ниҳоясига етди. Ўтган шанба куни Лужникидаги Олимпиада аренасида ва Подольскда енгил атлетикачилар сўнгги босқич мусобақаларини ўтказишди.

Бу мусобақаларда Тошкентнинг «Буревестник» жамияти вакили 24 ёшли Татьяна Бирюлина ажойиб маҳорат намойиш қилди. У отган найза 70 метру 08 сантиметр масофага бориб тушди. Жаҳон рекорди янгиланди. Шундай қилиб, аёллар спорт тарихида биринчи марта найзани 70 метрлик маррадан узоқроққа отишди. Бу билан ГДР спортчиси Рут Фукс ўрнатган аввалги рекорд натижаси 12 сантиметрга оширилди.

Татьяна Бирюлинанинг бу кўрсаткичи Олимпиада ўйинларида катта умид туғдиради.

ЎЗГА МАЙДОН МУАММОСИ

Мамлакат футбол чемпионатининг биринчи лигасида иштирок этаётган командалар 22-тур ўйинларини ўтказишди. Республикамиз спорт шарафини ҳимоя қилаётган «Бўстон» коллективи сафарда «Колос» командаси билан учрашиб, 1:2 ҳисобида ютқазиб қўйди. Турнир жадвалида пешқадамлар сафида келаётган жиззахлик футболчилар ўзгалар майдонида очколарни бой беришяпти. Улар қаторасига икки сафардан бери мағлубиятга учрамоқдалар.

Қолган ўйинларда қуйидаги натижалар қайд қилинди: «Шинник» — СКА (Од) — 2:0, «Факел» — «Спартак» (И—Ф) —1:0, «Жальгирис» — «Таврия» — 2:0, «Искра» — «Металлург» —5:1, «Кузбасс» — «Нистру». 4:3, СКА (Хб) — «Динамо» — 3:2, «Крылья Советов» — «Спартак» (Нл) — 0:0, «Уралмаш» — «Спартак» (Ор) — 2:1, «Заря» — «Торпедо» 1:0, «Днепр» — «Помир» — 2:1.

Реклама ва эълонлар

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

«УЗБЕКСЕЛЬМАШ» ЗАВОДИГА

токарлар, фрезерчилар, штампозкачилар, слесарлар, йигувчилар, асбобсозлар, ремонтчилар; металл қирқувчилар, қолипловчилар, стерженчилар, ўймакорлар, электрокара ҳайдовчилар, йўнувчилар, қуймани текисловчилар, юкчилар, инженер-технологлар. Ёлғизлар ётоқхона билан таъминланадилар.

ЧИЛОНЗОР РАЙОНИДАГИ ҚУРИЛИШ ТАШКИЛОТЛАРИГА

пўлат ва темир-бетон конструкцияларининг монтажчилари, дурадгорлар, арматурачилар, механизаторлар. Ёлғизлар ётоқхона билан таъминланадилар.

КУЙБИШЕВ РАЙОНИДАГИ АЛОҚА ТАШКИЛОТЛАРИГА

хат ташувчилар, телеграфчилар, почта элтувчи почтальонлар, «Онега» электр комплекси ремонти бўйича электр механиклар, мебель цехига дурадгорлар, почта алоқалари операторлари, сараловчилар.

ФРУНЗЕ РАЙОНИДАГИ ТАШКИЛОТЛАРГА

экскаватор, автогрейдер, бульдозер, автокран машинистлари, токарлар, дурадгорлар, ғишт терувчилар.

ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛ БЎЛИМИГА

тепловоз машинисти ёрдамчилари, тепловоз ускуналари ремонти бўйича слесарлар, токарлар, фрезерчилар, электр-газ пайвандчилар, электр кўприкли кранларнинг машинистлари, электр монтёрлар, ювувчи-фаррошлар, сантехниклар, бўёқчилар, ғишт терувчилар, сувоқчилар, дурадгорлар, тунука қоқувчилар, кошинкорлар.

БИЗНИНГ АДРЕСЛАРИМИЗ:

МАРКАЗИЙ ПУНКТ — Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона.
ЛЕНИН РАЙОН ПУНКТИ — Т. Шевченко кўчаси, 56-уй.
ОКТЯБРЬ РАЙОН ПУНКТИ—У. Юсупов кўчаси, 3-уй.
ЧИЛОНЗОР РАЙОН ПУНКТИ—2-квартал, 3-уй.
ҲАМЗА РАЙОН ПУНКТИ — М. Ҳасанова кўчаси, 3-уй.
ФРУНЗЕ РАЙОН ПУНКТИ — Ш. Руставели кўчаси, 38-уй.
КИРОВ РАЙОН ПУНКТИ — Энгельс кўчаси, 39-уй.
КУЙБИШЕВ РАЙОН ПУНКТИ — К. Маркс кўчаси, 59-уй.
С. РАХИМОВ РАЙОН ПУНКТИ — Қорасарой кўчаси, 270-уй.
А. ИКРОМОВ РАЙОН ПУНКТИ—22-квартал, 13-уй.
СЕРГЕЛИ РАЙОН ПУНКТИ — район ижроия комитети, Совет Армияси майдони.

БЕКОБОД ШАҲРИДАГИ 99-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ 1980—81 ўқув йили учун қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Аёллар енгил кўйлаклари, аёллар устки кийимлари, эркаклар устки кийимларини тикиш бўйича чеварлар, фотографлар, сартарошлар, саноат ва озиқ-овқат товарлари билан савдо қилувчи сотувчилар, якка буюртма пойафзал тикувчи косиблар, радио-телемеханиклар.

8 синф ҳажмида маълумоти бўлган ўсмирлар ва қизлар қабул қилинадилар.

Ўқиш муддати — 3 йил.

Билим юртини тугатганлар ўрта маълумот тўғрисида ҳамда 3—4 разрядли мутахассислик берилганлиги тўғрисида диплом оладилар.

Ўрта маълумотга эга бўлган йигит ва қизлар хотин-қизларнинг енгил кўйлакларини тикувчи чевар, саноат ва озиқ-овқат товарлари билан савдо қилувчи сотувчи мутахассисликларига қабул қилинадилар. Ўқиш муддати — 1 йил; чеварлар бичишни ҳам ўрганадилар. Ўқиш муддати — 3 йил; мураккаб рўзғор асбобларини ремонт қилувчи слесарь-электриклар. Ўқиш муддати—1 йил.

Билим юртида ўқилган вақт узлуксиз ишлаб чиқариш стажига қўшилади.

Ҳамма ўқувчилар уч маҳал текин овқат, кийим-кечак, бошқа шаҳарлардан келганлар — ётоқхона билан таъминланадилар.

Машғулотлар — 1 сентябрдан бошланади.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ариза, автобиография, туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома, маълумоти тўғрисида шаҳодатнома (асл нусхаси), турар жойидан справка, олтита фотосурат (3x4 см), характеристика, шаҳар-район маиший хизмат кўрсатиш комбинатларидан йўлланма.

Билим юртининг адреси: Тошкент область, Бекобод шаҳри, шифокорлар шаҳарчаси, (5-автобуснинг «Шаҳар касалхонаси» бекати). Телефон: 49-09, 49-83.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Мультфильмлар. 10.40 — Фильм-спектакль. 12.15 — Олимпиада-80 шаҳарлари. 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — Ёш спортчининг катта майдони. 16.50 — «Парус» вокаль-чолғу ансамбли ижро этади. 17.00 — Электроникaнинг саргузашти. Бадиий фильм, 1-серия. 18.15— Қалбга яқин қўшиқлар. 18.55 — Мультфильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Фан оламида. 20.00 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Поэзия ҳақида диалоглар. 23.35 — Дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

11.30 — Болалар учун фильм-концерт. 11.55 — Қувноқлар дазрасида. 12.25 — Ким бўлсам экан? 12.55 — Асов кема. Бадиий фильм. 18.15 — Мультфильм. 18.30— Тенгдош. 19.05 — Партия турмуши. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Рассомлар ҳақида ҳикоялар. 20.15 — Ноз-неъмат бунёдкори. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Ишга тушириладиган объектлар. 22.25 — Ў. Усмонов. Гирдоб. Телевизион видеофильм. 1-қисм.

II.

20.05 — Янгиликлар. 20.25— Она тили. 20.55 — Реклама. 21.10 — Математика. 22.10 — Нур ва соялар. Бадиий фильм.

ДОИМИЙ ИШГА

склад мудири, тарбиячи, муқовачилар ва уларга шогирдлар, аккумуляторларни зарядловчилар, газ пайвандчи, стереотипёрларга шогирдлар, контролёрлар, ёрдамчи ишчилар, фаррошлар, қоровуллар, вахтёрлар, лифтчилар, слесарь-сантехниклар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, кадрлар бўлими.

ВРАЧ МАСЛАҲАТИ

ЮҚУМЛИ КАСАЛЛИКЛАРДАН ЭХТИЁТ БЎЛИНГ

Юқумли ичак касалликларига дезинтерия, қорин тифи, паратиф ва бошқалар киради. Бу касалликлар ёз ойларида кўпроқ учрайди. Кишилардан-кишиларга эса зарарланган озиқ-овқат, сув орқали юқади. Озиқ-овқатга ва сувга касаллик микроблари бемор ёки бацилла ташувчилардан ўтиши мумкин.

Бемор киши касалликнинг дастлабки кунларидан то соғая бошлагунча атрофдагилар учун хавфли ҳисобланади. Шунинг учун у бутунлай соғайиб кетгунча касалхонада даволаниши керак.

Ичак касалликлари сабзавот ва кўк меваларни ювмасдан истеъмол қилиш натижасида ҳам тарқалиши мумкин. Бунга асосий сабаб шуки, сабзавот экинларига солинадиган органик ўғит ва тупроқда турли хил микроблар йиғилган бўлади. Бундан ташқари, сабзавот йиғим-терим вақтида ҳам ифлосланиши мумкин. Шунинг учун ҳам мева ва сабзавотларни қайнаган сувда ёки водопровод сувида яхшилаб ювгандан кейингина истеъмол қилиш керак. Касалликни тарқалишида пашша ҳам катта воситачидир.

Касалликнинг белгилари кўрингунча орадан маълум бир давр ўтади. Бу касалликнинг яширин даври дейилади. Масалан, дезинтериянинг яширин даври 3—5 кун, қорин тифиники эса бир ҳафтадан 4—5 ҳафтагача чўзилади. Касалликлар ҳар кимда ҳар хил, яъни енгил, ўртача ва оғир бўлиб ўтиши мумкин. Касалликларнинг асосий белгилари қуйидагилардан иборат: беморнинг боши оғриб, дармони қурийди, иштаҳаси бўғилади, иситмаси кўтарилади. Қорин тифида эса иккинчи ҳафтанинг ўрталаридан бошлаб беморнинг баданида, кўпинча қорин терисида майда-майда тошмалар пайдо бўлади.

Дизентерияда асосан, умумий заҳарланиш ва ичак яллиғланганда келиб чиқадиган симптомлар намоён бўлади: қоринда хуружи оғриқлар, нажаснинг қон аралаш суюқ ва тез-тез қайталаши, жигарнинг катталаниши содир бўлади. Иситма 38—39 даражага кўтарилади. Бемор ҳолсизланади, кўнгли айнийди, қусади.

Юқумли ичак касалликларининг олдини олиш учун даставвал санитария-гигиена қоидаларига амал қилиш ва касалликнинг тарқалишига йўл қўймаслик керак. Шунинг учун қўлларни овқатдан олдин совунлаб ювиш лозим. Водопровод кранлари олдида, ариқ суви манбалари яқинида кир ювишга, ахлат тўкишга мутлақо йўл қўймаслик даркор.

Озиқ-овқат маҳсулотлари билан савдо қиладиган ташкилотларда, ошхона, ресторанларда, сув сотиш буткаларида ва шунингдек, болалар муассасаларида ишлайдиган кишилар, айниқса, тозаликка риоя қилишлари, пашша ўлдирадиган заҳарли дорилардан фойдаланишлари лозим. Овқат қолдиқларини ва овқатдан бўшаган идишларни ўз вақтида йиғиштириб олиб, ювиш, озиқ-овқат ва меваларни пашша кира олмайдиган жойларда сақлаш мақсадга мувофиқдир. Бундан ташқари ҳовли, кўча ва майдонларни озода тутиш юқумли ичак касалликларини олдини олишнинг бош омилидир. Санитария, гигиена қоидаларига ва шахсий гигиенага амал қилиш ҳам юқумли ичак касалликларининг олдини олишда катта роль ўйнайди.

Д. МИРРАҲИМОВА,
Ўзбекистон санитария, гигиена ва касб касалликлари илмий текшириш институтининг илмий ходими.

Редактор Н. НАСИМОВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П. ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553; фотомухбир — 325894.

Р. 08383. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ ордени босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64633. Б. 1646. 11